

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

17 december 2003

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET MIDDELENBEGROTING 2004

DECREET ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 2004

DECREET BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE BEGROTING 2004

Inhoud

Nr. 19

Woensdag 17 december 2003
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Ontwerpen van werkingsbegroting van het Vlaams Parlement	
Indiening	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	2
Verslagen	
Indiening	2
Met redenen omklede moties	
Indiening	3
Voorontwerpen van decreet	
Indiening	3
Mededeling van de Vlaamse regering	
Indiening	4
Mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	4
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	4

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004

- 13 (2003-2004) – Nr. 1 : Toelichtingen
- 14 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 4 : Ontwerp van decreet
- 16 (2003-2004) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004

- 13 (2003-2004) – Nr. 1 : Toelichtingen
- 15 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 14 : Ontwerp van decreet
- 16 (2003-2004) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004

- 1948 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 21

Algemene bespreking (Voortzetting)

4

Sprekers : de heer Bart De Smet, mevrouw Mieke Van Hecke, de heren André Denys en Jan Penris, mevrouw Veerle Heeren, de heren Carlo Daelman, Carl Decaluwe, Eric Van Rompuy en André Moreau, mevrouw Hilde De Lobel, mevrouw Ann De Martelaer, de heer Dirk De Cock en Christian Van Eyken, mevrouw Dominique Guns, de heren Francis Vermeiren, Joris Van Hauthem, Mark Van der Poorten en Sven Gatz, mevrouw Brigitte Grouwels, minister Dirk Van Mechelen, minister Paul Van Grembergen, minister Marino Keulen en minister-president Bart Somers

Regeling van de werkzaamheden

34

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.04 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Leo Peeters : gezondheidsredenen ;

Peter De Ridder : buitenslands.

ONTWERPEN VAN WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS PARLEMENT**Indiening**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van werkingsbegroting van het Vlaams Parlement werden ingediend :

- Ontwerp van tweede aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2003
– 10 (2002-2003) – Nr. 3.
- Ontwerp van werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2004
– 10 (2003-2004) – Nr. 1.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol bij het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, inzake zware metalen, met bijlagen, ondertekend in Aarhus op 24 juni 1998
– 1976 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol bij het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, inzake persistente organische stoffen, met bijlagen, ondertekend in Aarhus op 24 juni 1998
– 1977 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag van Stockholm inzake persistente organische verontreinigende stoffen, met bijlagen, ondertekend in Stockholm op 22 mei 2001
– 1978 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke betreffende de in-, uit- en doorvoer van en de bestrijding van illegale handel in wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie
– 1979 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie ad hoc voor Wapenhandel.
- Voorstel van decreet van mevrouw Veerle Heeren en de heren Carl Decaluwe, Mark Van der Poorten en Jan Laurys houdende invoering van een stelsel van huur-koopwoningen of leasingwoningen
– 1982 (2003-2004) – Nr. 1.

Voorzitter

Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jos Bex, Jacky Maes en Gerald Kindermans betreffende de promotie van alternatieven voor vogelschrikkanonnen
– 1981 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.
- Voorstel van resolutie van de heer Frans Ramon betreffende de schoolverzekering
– 1984 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over de hoorzitting over het voorstel van bijzonder decreet van de heer Paul Van Grembergen c.s. houdende vaststelling van de Vlaamse nationale kieskring voor de verkiezing van het Vlaams Parlement
– 278 (1999-2000) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door de heer Leo Peeters

over het voorstel van resolutie van de heren Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy, Ludwig Caluwé en Johan Sauwens en mevrouw Brigitte Grouwels betreffende het ontbreken van een Vlaams programma staatshervorming in het federaal regeerakkoord van 8 juli 2003 en de daaruit volgende noodzaak om een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap tot stand te brengen

– 1791 (2002-2003) – Nr. 4.

- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Jan Verfaillie over het voorstel van resolutie van de heer Johan Sauwens betreffende de telling van het aantal reizigers bij de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn
– 1817 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door de heer Guy Sols over het ontwerp van decreet betreffende het activeren van risicokapitaal in Vlaanderen
– 1863 (2003-2004) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over de hoorzitting over het voorstel van bijzonder decreet van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement
– 1930 (2003-2004) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Johan Malcorps over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot herstructurering van de Vlaamse Milieuholding
– 1933 (2003-2004) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over de hoorzitting over het voorstel van bijzonder decreet van de heren Filip Dewinter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Joris Van Hauthem en Jan Penris en mevrouw Marijke Dillen houdende de oprichting van één Vlaamse nationale kieskring met regionale correcties voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement
– 1934 (2003-2004) – Nr. 3.

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Johan Malcorps over de gedachtewisseling over de milieubeleids overeenkomst Gasolietanks voor de verwarming van gebouwen
– 1980 (2003-2004) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Jan Roegiers over de hoorzitting met de leiding van de VRT betreffende het jaarverslag 2002 en de rapportering van de beheersovereenkomst
– 1986 (2003-2004) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Herman Lauwers over de hoorzitting met de Vlaamse Jeugdraad betreffende de geplande activiteiten voor 2004 en eventuele suggesties ten aanzien van het beleid
– 1987 (2003-2004) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Jan Penris, Roland Van Goethem en Karim Van Overmeire tot besluit van de op 10 december 2003 door de heren Luc Van den Brande en Kris Van Dijk in plenaire vergadering gehouden interpellaties tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government, over de uitoefening van de nieuwe bevoegdheden inzake wapenexport
– 1983 (2003-2004) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Luc Van den Brande en Freddy Sarens tot besluit van de op 10 december 2003 door de heren Luc Van den Brande en Kris Van Dijk in plenaire vergadering gehouden interpellaties tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government, over de uitoefening van de nieuwe be-

voegdheden inzake wapenexport
– 1985 (2003-2004) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heren Jan Roegiers, Frans Ramon en Peter De Ridder tot besluit van de op 10 december 2003 door de heren Luc Van den Brande en Kris Van Dijk in plenaire vergadering gehouden interpellaties tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government, over de uitoefening van de nieuwe bevoegdheden inzake wapenexport
– 1988 (2003-2004) – Nr. 1.

VOORONTWERPEN VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : De volgende voorontwerpen van decreet werden ingediend :

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 5 december 2003
(VR 43/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het protocol bij het verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 5 december 2003
(VR 44/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen" (FIT), principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 5 december 2003
(VR 45/2003-2004).

Deze voorontwerpen van decreet liggen ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Verslag aan het Vlaams Parlement 2002-2003 over de toepassing van het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad (voortgangsrapport voor de periode juli 2002 tot eind juni 2003) (DOC 119/2003-2004).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werden ingediend :

- Advies van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen d.d. 2 december 2003 over het bezwaarschrift vanwege het Rust- en Verzorgingstehuis Sourya over het voornemen tot weigering van erkenning voor 25 RVT-bedden (DOC 117/2003-2004) ;
- Beslissing van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie d.d. 3 december 2003 betreffende de klacht van de heer R. Verreycken tegen ATV (DOC 118/2003-2004).

Deze mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement :

- Rolnummers 2796 en 2839 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummer 2801 ;
- Rolnummer 2802 ;
- Rolnummer 2841 ;
- Rolnummer 2851.

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004

– 13 (2003-2004) – Nr. 1 : Toelichtingen

– 14 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 4 : Ontwerp van decreet

– 16 (2003-2004) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004

– 13 (2003-2004) – Nr. 1 : Toelichtingen

– 15 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 14 : Ontwerp van decreet

– 16 (2003-2004) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004

– 1948 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 21

Algemene bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004, het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004.

Voorzitter

De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de bespreking van de begroting 2004 is deels een evaluatie van deze paarse coalitie geworden, alsook natuurlijk een blik op de laatste begroting van deze legislatuur.

Inzake Binnenlandse Aangelegenheden zijn er zeker positieve zaken te melden. Er was de hervorming van het Gemeentefonds met het samenvoegen van het Investeringsfonds en de SIF-middelen, de verminderde administratieve rompslomp die hierbij hoort, het Stedenfonds, het Stadsvernieuwingsfonds, en zeer zeker de belangrijke toename van middelen in het Gemeentefonds.

De financiële toestand van onze lokale besturen zorgt reeds enkele jaren voor heel wat discussie in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden. De voorbije weken zijn de noodkreten van de Vlaamse steden en gemeenten dienaangaande evenwel uitgegroeid tot regelrechte verontwaardiging. Dat hoeft ook niet te verwonderen : meer dan ooit worden de Vlaamse steden en gemeenten met hun neus op de feiten gedrukt en krijgen zij de rekening gepresenteerd. De opmaak van hun begroting voor het jaar 2004 toont immers aan dat de financiële situatie van de lokale besturen ronduit catastrofaal is. De gemeentelijke begrotingen voor het komende jaar zijn niet meer dicht te rijden, en de kunstgrepen die door de hogere overheid voorgesteld worden, zijn niet echt een grote hulp.

Bovendien blijkt meermaals dat de daden de woorden van de door de regering verkondigde theorie niet volgen. Ik verklaar mij nader. Mijnheer de minister, in uw beleidsbrief hebt u het over het 'optimaliseren van de lokale bestuurskwaliteit door te zorgen voor een afdoend bestuurlijk en financieel draagvlak voor gemeenten en provincies'. Dat is een zeer lovenswaardige gedachte die iedereen ongetwijfeld kan volgen. De realiteit is echter dat de Vlaamse regering de decretale groei van het Gemeentefonds voor het komende jaar niet langer aanhoudt. Daarvoor heeft de Vlaamse regering blijkbaar niet voldoende financiële middelen meer. De woorden die bij de totstandkoming van het nieuwe Gemeentefonds werden geuit over 'de be-

langrijke jaarlijkse aangroei van de middelen van het fonds en het belang van het fonds voor de financiering van de lokale besturen' hebben niet bijster lang standgehouden. De eerste voortekens van deze besparingsoperatie – want dat is dit zonder enige twijfel – doken op tijdens het zomerreces. Die voortekens zijn ondertussen bewaarheid.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : De afspraak met de steden en gemeenten is dat de groei van het Gemeentefonds na 3 zeer zware forfaitaire stijgingen in centen nu zou gebeuren in percenten a rato van de groei van de Vlaamse begroting. We hebben die groei in juni geraamd op 1,5 BNI en 1,7 inflatie, in totaal dus 3,2 percent. Bij de uiteindelijke vaststelling van de parameters van de Vlaamse begroting in september, hebben we de groei geraamd op 2,1 en de inflatie op 1,1 percent. Dat is samen 3,2 percent. We laten vandaag het Gemeentefonds dus groeien met dezelfde parameters als die van de Vlaamse begroting. We hebben een faire deal gemaakt met de gemeenten. Degenen die tussen 1993 en 1999 het Gemeentefonds hebben geblokkeerd, zowel nominaal als in groei, hebben weinig recht van spreken.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, ik ontken niet dat de groei van het Gemeentefonds gelijkloopt met de groei van de Vlaamse begroting. Eerlijkheidshalve moet u rekening houden met de situatie waarin we ons in de periode tussen 1993 en 1999 bevonden : de sanering, de Maastrichtnorm, het niet-indexeren van het Gemeentefonds. Ik heb namens de CD&V-fractie in de plenaire vergadering en de commissie meermaals toegegeven dat het Gemeentefonds effectief opnieuw geïndexeerd werd.

Minister Dirk Van Mechelen : De groei van het BNI voor de Vlaamse begroting lag tussen 1995 en 1999 substantieel hoger dan de groei tussen 1999 en 2003.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, ik ontken dat niet. De decretale groei die voor het Gemeentefonds was gepland, wordt nu echter niet aangehouden. Die wordt afgeroomd op 9,2 miljoen euro. Als ik me daarin vergis, dan vergissen velen zich met mij.

Minister Dirk Van Mechelen : Ze zijn een beetje te kwader trouw. De algemene toelichting bij het decreet zegt nadrukkelijk dat het de bedoeling is dat het Gemeentefonds groeit met hetzelfde percentage als de Vlaamse begroting. Dat kan in twee richtingen werken, zowel positief als negatief. Een groei van 3,2 percent op een vergroot Gemeentefonds is ongezien.

De heer Bart De Smet : In dit parlement zijn we ervan afgestapt om de lokale besturen verantwoordelijk te stellen voor de lokale lastenverhoging. Eminente VLD'ers hebben hier ooit gezegd dat de CD&V niet kon aanvaarden dat ze in de oppositie zat, en haar lokale mandatarissen dan maar de opdracht gaf om die lasten te verhogen. Dat is een van de belachelijkste stellingen die ik ooit heb gehoord.

Mijnheer de minister, nu zegt u opnieuw dat mensen van kwade wil zijn. Ongetwijfeld verwijst u naar de VVSG, de gesprekspartner bij uitstek voor onze lokale besturen. Ik betreur uw uitspraak, want de feiten weerleggen dat.

Minister Dirk Van Mechelen : Wat het Gemeentefonds betreft, volgt de Vlaamse regering meer dan ooit zijn overeenkomst met de steden en gemeenten. Het fonds is ondertussen gestegen met 22 percent over de 4 jaar dat we beleidsverantwoordelijkheid dragen.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, van de decretale groei die gepland was voor het Gemeentefonds zegt u dus dat die wordt aangehouden.

Minister Dirk Van Mechelen : In de algemene toelichting bij het decreet staat uitdrukkelijk wat de filosofie is : groeien met dezelfde parameters als de Vlaamse begroting. Dat is 3,2 percent. Het Gemeentefonds groeit met 3,26 percent.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Ik heb in de commissie meegedeeld dat de middelen die we via de dotaties van de federale overheid krijgen, worden berekend op de parameters, maar als achteraf blijkt dat ze niet correct zijn, worden de dotaties teruggevorderd. In het decreet op het Gemeentefonds is dat niet zo : er is een vastlegging. De gemeenten hebben de zekerheid dat wat ze hebben ontvangen ook echt zullen hebben, en dat dit niet wordt teruggevorderd. Het is onze verantwoordelijkheid niet alleen te kijken naar het gemeentelijk

belang, maar ook naar het Vlaams belang. Soms heb ik de indruk dat we een optelsom zijn van plaatselijke belangen. Dat is natuurlijk niet onze opdracht.

De heer Bart De Smet : Wanneer we het totaal van de lasten bekijken, dan stellen we vast dat nooit in het verleden dergelijke grootschalige verschuivingen hebben plaatsgevonden van lasten van het hoger niveau naar het lokaal niveau. De lokale besturen zitten momenteel in zeer slechte financiële papieren. Mijnheer de minister, wanneer u dan in uw beleidsbrief oproept tot voorzichtigheid bij het aanboren van nieuwe belastingbronnen, dan klinkt dat toch wel cynisch in de oren, althans wat de CD&V-fractie betreft. We zullen ons dan ook verzetten tegen deze gang van zaken. Ik heb in de commissie al een amendement in die zin ingediend. U zei daarop dat het makkelijk was een amendement in te dienen om de decretale groei te behouden zonder te verduidelijken vanwaar die middelen moeten komen. Enerzijds begrijp ik uw reactie maar anderzijds wil ik erop wijzen dat dit decretaal was opgenomen. De Vlaamse regering heeft echter beslist de groeivoet niet aan te houden.

Minister Paul Van Grembergen : Tot nu toe heb ik nagenoeg alle uiteenzettingen van de verschillende fracties gehoord die sinds gisteren in dit parlement zijn gehouden. Van uw fractie heb ik enkel gehoord dat er voor alles meer geld op tafel moet komen. Dat lijkt me een nogal gemakkelijk verhaal.

Mevrouw Mieke Van Hecke : In een aantal uiteenzettingen werd inderdaad meer geld gevraagd. Dat heeft echter te maken met beloftes, verwachtingen en engagementen gecreëerd door deze regering die niet kunnen worden nagekomen omwille van het geldtekort. De teneur is dus anders dan deze door de minister gesuggereerd.

Minister Paul Van Grembergen : Ik betwist niet dat er een bepaald verwachtingspatroon is geweest. 1999 en 2000 waren schitterende jaren waardoor de verwachting ontstond dat er heel veel mogelijk was. Die periode is echter voorbij. We moeten dan ook roeien met de riemen die we hebben. Dat betekent dat er beslissingen moeten worden genomen die niet altijd eenvoudig zijn. Enkel vragen om meer middelen, lijkt me echter geen correct verhaal.

De heer André Denys : Mijnheer De Smet, ik wil u even een voorbeeld geven uit een zeer onverdachte hoek. Mijn gemeente wordt geleid door een volstrekte CD&V-meerderheid. Die heeft nu voor de derde maal een begroting ingediend, zonder belas-

Denys

tingverhoging en met een overschot. Ik vraag me dan ook af of die klaagzang van u niet kunstmatig in stand wordt gehouden omwille van politieke redenen. De ene gemeente is de andere niet, maar de feiten zijn nu eenmaal de feiten.

De heer Bart De Smet : Mijnheer Denys, ik stel voor om samen vijftien schepenen van Financiën te ontmoeten. Ik ken de achtergrond of de financiële draagkracht van uw gemeente niet. Ik lees vandaag echter in De Standaard dat Dexia verwacht dat de gecumuleerde schuld, het gecumuleerde tekort van de Vlaamse gemeenten in 2007 34 miljard frank zal bedragen. Dexia zit er dus ook compleet naast. In de studiedienst zitten waarschijnlijk allemaal CD&V-ers, die de geruchtenmolen op gang brengen.

Mijnheer de minister, ik wil het ook even hebben over de Elia-gelden. Op een bepaald moment hebben we die zaak goed kunnen opvolgen. Daarna bent u me echter onderweg kwijt geraakt. Verleden jaar heeft de federale premier 100 percent compensaties beloofd voor 2003. U hebt toen een omzendbrief gestuurd, waarvan ik de inhoud niet zal herhalen. De gemeenten mochten handelen alsof de dividenden niet zouden verminderen.

Nadien hebt u meermaals gezegd dat de politiehervorming een slechte zaak was. Voor Elia waren er beloften gedaan, die niet werden nagekomen. Voor de begroting van 2004 staan we even ver. De federale premier heeft opnieuw een belofte gedaan en het bedrag zou voor twee derde mogen worden ingeschreven. De verdeling moet nog gebeuren, de bijzondere financieringswet moet worden aangepast, maar daar is een tweederdemeerderheid voor nodig. Mijnheer de minister, u bent nu al één keer bedrogen. Welke zekerheid hebt u dat de lokale besturen compensaties zullen krijgen ?

Ik zou ook graag weten of het beruchte ontwerp van gemeentedecreet zal worden ingediend. In de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en door de administratie is heel wat werk geleverd. Het zou de titel van een spelprogramma kunnen zijn : 'Doet ie het of doet ie het niet ?'. De VLD heeft bij monde van minister-president Somers aangekondigd dat het niet uitgesloten is dat er een parlementair initiatief zal worden genomen. Mijnheer de minister, kunt u daarover enige duidelijkheid scheppen ? Wij zijn het met belangrijke delen van het ontwerp niet eens. Toch houdt het op een aantal domeinen een verbetering in voor de lokale besturen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer De Smet, u hebt een fundamenteel punt aangeraakt, namelijk dat over de verhoudingen in de staat tussen de verschillende niveaus. De federale regering heeft een engagement opgenomen ten opzichte van de Vlaamse overheid en de gemeenten. Voor 2003 is dat niet gebeurd. U weet dat deze staat gebaseerd is op de federale loyaliteit, die in verschillende richtingen moet spelen. Van die realiteit ga ik uit.

Ondanks het feit dat er een probleem is voor 2003, blijf ik ervan overtuigd dat het federale engagement moet worden uitgevoerd. Die discussie is niet afgerond. Bij de besprekingen in verband met de Elia-gelden, hebben we niet gezegd dat 2003 is afgesloten. Ik zeg echter ook niet dat er een oplossing is.

Wat 2004 betreft, zal in de komende dagen de programmawet worden goedgekeurd. Daarin wordt 172 miljoen euro vrijgemaakt. Ik zeg niet dat daarmee het probleem is opgelost. Het is niet omdat dat bedrag wordt uitgetrokken dat men het over het verdelingscriterium eens is. Daarover wordt nu gediscussieerd. Het is ook niet zo dat de bijzondere financieringswet al is gewijzigd. Daarvoor is een tweederdemeerderheid nodig.

De eerste minister heeft gezegd dat die meerderheid zal worden gehaald. In januari 2004 zou ook een ontwerp worden ingediend om de bijzondere financieringswet te wijzigen. In die maand zou de wijziging ook worden goedgekeurd. Minister Moerman is daarvoor bevoegd en ze is ermee bezig. We volgen de zaak op de voet. De afspraak zal worden uitgevoerd.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, er zal daarover vandaag nog een motie van aanbeveling in het parlement worden besproken en waarschijnlijk goedgekeurd. Deze kan u helpen in het realiseren van deze zaak.

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, ik heb negen minuten gekregen van mijn fractie om u te onderhouden over huisvesting, binnenlandse zaken en stedenbeleid. Dat is welgeteld drie minuten per onderwerp. Het voordeel voor u is dat ik me niet in details zal verliezen.

Penris

Mijnheer de minister, ik begin met huisvesting. Er hebben al veel ministers op uw stoel gezeten tijdens deze regeerperiode en ik moet toegeven dat u een van de meer sympathieke exemplaren bent. Ik hoorde daarnet iemand tegen u zeggen dat u een jonge belofte bent. U antwoordde dat u hoopte geen eeuwige belofte te blijven. Of dat zo zal zijn, zal afhangen van de daadkracht waarmee u de nog hangende en penibele dossiers binnen huisvesting zult aanpakken. U voelt het al : de oppositie zal u afrekenen op de fameuze 15.000 bijkomende sociale woningen. Herinnert u zich nog dat ook de oppositie enthousiast was toen voormalig minister Anciaux aankondigde dat er 15.000 nieuwe sociale huurwoningen zouden bijkomen. Ondanks de cijfers, die voor interpretatie vatbaar zijn, zullen er echter op het einde van deze zittingsperiode geen 15.000 zijn opgeleverd. Er liggen er een aantal op de tekentafel en er zitten er in de pipeline, maar op 13 juni 2004 zullen er geen 15.000 opgeleverd zijn. Elke gerealiseerde extra woning, juichen we uiteraard toe.

U kunt het cijfer niet halen omdat u van de regering niet de nodige middelen krijgt. Voormalig minister Gabriels is dan maar naar alternatieven op zoek gegaan en u volgt hem daar uiteraard in. De toverformule van PPS is uitgevonden en ik kan me daarin voor een deel terugvinden. Als u daarmee concrete resultaten haalt, dan zullen we het feit dat u er geen 15.000 hebt kunnen realiseren, gedeeltelijk vergeven.

U moet beseffen dat het tekort aan sociale huurwoningen niet alleen een probleem van bakstenen is. Een artikel in de Gazet van Antwerpen van vandaag maakt pijnlijk duidelijk waar het schoentje wringt in de socialewoningmaatschappij van de heer Cools in Antwerpen. Er is een groot tekort aan sociale woningen omdat heel wat mensen in dergelijke woning zitten die er niet thuishoren. 90 percent van de sociale huurders in Antwerpen zijn 'echte' vreemdelingen, dus niet genaturaliseerd tot Belg. Het zijn veelal politieke vluchtelingen. Er is dus een en ander scheefgelopen. Mijn fractie vindt dat deze soort mensen niet thuishoort in de sociale huursector. Het departement Welzijn moet voor hen een dak boven het hoofd zoeken. Ook daar is enige verbeelding aan de orde.

Het tweede punt waarin u en uw voorgangers zijn tekortgeschoten, ligt op het legistieke vlak. De regering heeft ons beloofd dat we een aangepast huurbesluit zouden krijgen. We hebben daar nog niks van gezien. Iedereen is het erover eens dat het

huidige huurbesluit moet worden aangepast. We kennen immers het probleem van de zogenaamde rijke huurder, die een inkomenscoëfficiënt heeft dat hoger ligt dan twee en gemakkelijk uit de socialehuurwoning kan worden gezet.

Ook op het vlak van de rationele bezetting is er veel werk, en er moet een nieuw huurdecreet komen. Er is totnogtoe geen enkele inspanning gedaan, en bijgevolg heeft mijn fractie zelf een voorstel van decreet ingediend. Ik zal er in de commissie op aandringen dat het zo snel mogelijk wordt behandeld.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Over het probleem van de 15.000 woningen heb ik van meet af aan klare wijn geschonken. Als we de dossiers erbij tellen die op de tekentafel liggen of onder de procedure van de ruimtelijke ordening vallen, komen we vandaag aan meer dan 14.000 woningen. Hoe dan ook worden de dossiers uitgevoerd en verschaffen we de mensen een dak boven het hoofd.

De middelen zijn voorhanden. Nog nooit is zoveel geld naar huisvesting gegaan. De cijfers kunt u niet loochenen : er is meer dan een verdubbeling van de investeringsbudgetten. Dat vertaalt zich in een groter volume aan huurentiteiten, zowel huurwoningen als appartementen. Bovendien worden de begrotingskredieten nu voor praktisch 100 percent benut.

Uiteindelijk is de operationalisering van de cijfers het belangrijkste. Een rekening is vaak interessanter dan een begroting, omdat daaruit blijkt wat op het terrein is gerealiseerd. Wij zullen misschien niet iedereen onder dak krijgen, maar de mensen die een dossier hebben ingediend, zullen mettertijd een dak boven het hoofd hebben.

Wat het tekort aan socialehuurwoningen betreft en het feit dat er mensen wonen die daar niet thuishoren, laat u verstaan dat we deze mensen bijna in de goot moeten achterlaten. Dat onderscheidt uw fractie van de andere in dit Parlement. We willen er op een menswaardige en correcte manier mee omgaan. Huisvesting is nog altijd een grondwettelijk recht en behoort tot de mensenrechten.

Ik ben nu zes maanden op post en heb niet stilgezeten. Ik ben zowel in de bouwsector met de realisatie van de 15.000 wooneenheden als in het realiseren van huur naar koop actief geweest. Er was al veel over gesproken, maar wij hebben het gereali-

Keulen

seerd. De verzekering gewaarborgd wonen is ook op muziek gezet. Voor de 29 maatschappijen die financieel armlastig zijn, hebben we gepaste maatregelen genomen om hen operationeel te houden. Ook de zes maatschappijen in Antwerpen zijn ingeschreven in 2004.

Ik maak meteen de brug naar het aangepast huurbesluit. Ik wil dat huurbesluit realiseren. Nu geldt het besluit eenvormig van Voeren tot Blankenberge. Dat heeft het voordeel van duidelijk te zijn, maar dat laat geen maatwerk toe. Met het nieuwe huurbesluit willen we maatwerk op regionaal niveau mogelijk maken. De maatschappijen hebben recht op meer autonomie en meer vertrouwen. Tegelijkertijd willen we de gemeenten, die aandeelhouders zijn, bij de werking betrekken. De huisvestingsmaatschappijen moeten een beetje een instrument worden van het lokale woonbeleid.

Wat de inkomenscoëfficiënt betreft, stelt u dat er mensen zitten met een te hoog inkomen. Ik heb de ambitie om naast mensen met lage en vervangingsinkomens ook anderen toe te laten, zodat er een goede sociale mix tot stand komt. Dat zal overigens ook de positie van de socialehuisvestingsmaatschappijen versterken.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik wil alvast iets rechtzetten in verband met de verhoging van de middelen. De minister heeft gelijk : deze Vlaamse regering heeft meer middelen vrijgemaakt voor sociale huisvesting. De oppositie juicht dat toe. Dat leidt echter niet tot een hoger aantal socialehuurwoningen.

Een bezoek aan het Rekenhof is soms nuttig. Uit een brief van uzelf of van uw kabinet-medewerkers aan het Rekenhof stelt u dat de vrijmaking van meer gewestmiddelen slechts in beperkte mate leidt tot meer huurwoningen. De reden is het feit dat de sector zelf minder middelen investeert, want tijdens de vorige zittingsperiode is aan de socialehuisvestingsmaatschappijen gevraagd om de eigen middelen aan te spreken. Wel, die spaarpotjes zijn leeg. Vandaag kunnen de socialehuisvestingsmaatschappijen alleen nog een beroep doen op de middelen van het gewest.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Er is ook nog een tweede reden. U bent de vijfde minister op rij. Tijdens het bewind van uw voorgangers is het verhaal van de thesauriemiddelen geschreven. Het Vlaams Gewest moet nog altijd 227 miljoen euro aan de Vlaamse huisvestingsmaatschappijen betalen. Het Rekenhof heeft daar de afgelopen 3, 4 jaar meermaals op gewezen, maar daarop is nooit een afdoende reactie vanwege de regering gekomen.

Minister Marino Keulen : Eigenlijk geeft u toe dat ik gelijk heb. U zegt dat we meer middelen vrijmaken, maar dat tijdens de vorige zittingsperiode aan de maatschappijen is gevraagd om eerst de eigen middelen te gebruiken.

Mevrouw Veerle Heeren : Dat was een zaak van goed beheer.

Minister Marino Keulen : U hebt dus zelf die maatschappijen hun spaarpot laten leegmaken. Het is bijgevolg absurd om ons te verwijten dat ze geen reserves meer hebben.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik heb dat niet gezegd. Ik stel alleen vast dat de financiële injectie onvoldoende is om de vooropgestelde 15.000 woningen te halen. Ik ben niet de enige die dat zegt : u geeft dat in een brief aan het Rekenhof zelf toe.

Minister Marino Keulen : Wij geven de maatschappijen bijkomende middelen, terwijl u de maatschappijen hebt verplicht hun reserves op te gebruiken. U verwijt ons dat ze op zijn.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik heb dat niet gezegd.

Minister Marino Keulen : Daar komt het op neer.

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris : Mijnheer de voorzitter, ik heb slechts 3 minuten om het beleid van minister Van Grembergen te beoordelen.

Ik zal eerst even ingaan op zijn bevoegdheden als voogdijminister van de lokale besturen. De vraag is of hij zich dit jaar als een goed of een slecht voogdijminister heeft opgesteld. Aangezien we niet veel klachten hebben gehoord, heeft hij dit allicht niet echt slecht gedaan.

In de Vlaamse Rand had hij wat strenger, scherper en kordater mogen optreden. Ook naar aanleiding van de Antwerpse crisis hadden we een iets steviger optreden verwacht.

Penris

Een voogdijminister moet niet enkel toezicht op de lokale besturen uitoefenen, als voogd moet hij ook de belangen van zijn pupillen verdedigen. Uit de discussies die we over de toestand van onze steden en gemeenten hebben gevoerd, is allicht duidelijk gebleken dat hij zich niet steeds even volwaardig van die taak heeft gekweten.

In verband met een aantal dossiers heeft de federale overheid de Vlaamse steden en gemeenten vrij stiefmoederlijk behandeld. Ik denk hierbij aan de Elia-gelden, aan de politiehervorming, aan de aanvullende personenbelasting en aan de laattijdige doorstorting van de BPA's, een dossier dat nog steeds hangende is. Op deze vlakken had de minister zich iets kordater mogen opstellen en het belang van zijn pupillen bij de federale overheid wat krachtadiger mogen verdedigen.

We zijn niet beschaamd om toe te geven dat minister Van Grembergen een aantal zaken heeft generaliseerd. Projecten als het Gemeentefonds, het Stedenfonds en het Stadsvernieuwingsfonds heeft hij tot een goed einde gebracht. Door ze wat meer centen te verschaffen, heeft hij onze steden en gemeenten weer wat ademruimte geboden.

Met betrekking tot een aantal dossiers van decreetgevende aard heeft de minister evenwel slecht werk afgeleverd. Het decreet betreffende de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden kraakt in al zijn voegen. Momenteel tracht hij de lacunes en de onduidelikheden in dit decreet door middel van lapwerk en omzendbrieven op te vangen. Op dit vlak heeft hij duidelijk tekortgeschoten.

Met betrekking tot een aantal belangrijke initiatieven die nog moeten worden genomen, blijft de minister overigens tekortschieten. We beschikken nog steeds niet over een gemeentedecreet, een provinciedecreet, een aangepaste OCMW-wetgeving of een nieuwe provinciale en gemeentelijke kieswetgeving. Wat dit betreft, blijven we op onze honger zitten en laten de initiatieven steeds langer op zich wachten.

Ik vermoed dat politieke problemen binnen de meerderheid aan de grondslag van deze vertraging liggen. Het is evenwel mogelijk dat de minister ook met filosofische problemen kampt. Deze zaken kunnen immers niet worden geconcretiseerd vooraleer het kerntakendebat is afgerond. Aangezien deze kwestie niet is uitgeklaard, blijven de reeds aangehaalde decreetgevende initiatieven achterwege. Dit is een verwijt dat ik de minister maak.

Om de druk wat op de ketel te houden, zal mijn fractie in januari 2004 een voorstel van gemeentedecreet en een voorstel van regiodecreet indienen. Aangezien we niet in provincies, maar in regio's geloven, gebruiken we de term provinciedecreet niet. We zullen het Vlaams Parlement vragen de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming opdracht te geven deze voorstellen van decreet bij hoogdringendheid te behandelen. We willen de minister niet langer de gelegenheid geven zich achter een politiek stilzwijgen te verbergen.

Aangezien mijn toegestane spreektijd reeds is verstreken, zal ik hier niet op het stedenbeleid van de minister kunnen ingaan. Op dit vlak hebben we de in de loop van het voorbije jaar goede en slechte punten genoteerd. Te geleger tijd zal ik hier in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheid, Stedenbeleid en Huisvesting uitgebreid op terugkomen.

Ik zou nog even van deze gelegenheid gebruik willen maken om de secretaris van de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stedenbeleid en Huisvesting te bedanken voor zijn goede en serene coördinatie van onze werkzaamheden. Ik veronderstel dat de andere leden van de commissie mijn mening op dit vlak delen. Ik wil overigens niet enkel de commissiesecretaris bedanken, maar ook al de mensen die hem achter de schermen bijstaan en de werkzaamheden in de commissie hebben ondersteund. (*Applaus bij het Vlaams Blok*)

De voorzitter : De heer Daelman heeft het woord.

De heer Carlo Daelman (Op de tribune) : Mijnheer de minister, ik wil het hebben over huisvesting. Ik heb echter niet genoeg tijd om de volledige beleidsbrief te overlopen. Daarom zal ik me beperken tot enkele prioriteiten waarvan mijn fractie vindt dat ze in 2004 moeten worden aangepakt. We bevinden ons nu in het laatste jaar van deze legislatuur, en ik hoop voor u en voor de huisvestingssector, dat we aan onze laatste minister van Huisvesting toe zijn.

Een van de belangrijkste doelstellingen van het regeerakkoord is de realisatie van 15.000 woningen. De vorige sprekers hebben daar reeds aandacht aan besteed. Ik wil niet vervallen in een cijferdiscussie. Het is immers duidelijk dat de uitkomst van de rekening afhangt van de criteria die worden gebruikt om de rekening te maken. Voor onze fractie is het belangrijk dat de verhoogde inspanning, die deze regering op gang heeft getrokken, niet stilvalt.

Daelman

Mijnheer de minister, we moeten erover waken dat de financiële basis van de socialehuisvestingsmaatschappijen stevig genoeg is, zodat ze kunnen blijven investeren in nieuwe projecten. Alleen dan kunnen we ervoor zorgen dat de wachtlijsten op termijn tot het verleden behoren. We moeten dus niet alleen voorzien in kredieten om een versnelde groei mogelijk te maken, we hebben ook nood aan een globaal plan om de sector opnieuw gezond te maken. Mevrouw Baecke heeft uw voorganger in februari 2003 het Valentijnplan overhandigd. Ik hoop dat u daarin inspiratie vindt om de socialehuisvestingssector opnieuw gezond te maken.

In uw beleidsbrief geeft u een aantal aanzetten om te werken aan een betere financiële situatie van de socialehuisvestingsmaatschappijen. U wilt werken aan een betere sociale mix, stelt een nieuw socialehuurbesluit in het vooruitzicht en voorziet voor 2004 in subsidies voor maatschappijen met huurders met een laag inkomen. We steunen deze initiatieven.

De sp-a-fractie onderschrijft het streven naar meer lokale autonomie in het toewijzen van woningen. We pleiten voor lokale woonmaatschappijen met een eigen toewijzingsbevoegdheid waarvan het toewijzingsbeleid wordt goedgekeurd door de gemeenteraad. Op die manier worden de gemeenten bij het woonbeleid betrokken, en wordt de uitvoering van de Vlaamse Wooncode versterkt. Een dergelijk toewijzingsbeleid moet het mogelijk maken een betere sociale mix per woonkern te garanderen. Bovendien moet het de leefbaarheid in wijken en woonkernen verbeteren, en de financiële situatie van een aantal maatschappijen versterken.

We zijn vragende partij voor een fundamentele hertekening van het socialehuurbesluit tijdens deze legislatuur. We willen dat er nieuwe krijtlijnen worden bepaald, en pleiten ook voor lokale verantwoordelijkheid met betrekking tot de huurprijzen. Onze fractieleider heeft al aangekondigd dat we niet meewerken aan een algemene prijsverhoging. Onredelijke lage huurprijzen zoals u ze behandelde in de commissie, moeten in eerste instantie op het lokale niveau worden aangepakt.

De sociale huisvesting moet voor ons opnieuw volkshuisvesting worden. Gewone mensen die vroeger op een woning konden rekenen, moeten dat in de toekomst ook kunnen. Een verhoging van de inkomensgrens is voor ons dus zeker bespreekbaar, op voorwaarde dat de capaciteit van het pa-

trimonium verder wordt uitgebreid en er geen sociale verdringing ontstaat.

Globaal beschouwd en los van het socialehuurbesluit zullen we moeten werken aan een bredere en betaalbare privé-markt. Om de diverse woonbehoeften betaalbaar te houden, moeten we verder durven denken dan het traditionele kader. We moeten nieuwe ideeën ontwikkelen. Een nieuw denkspoor zou een nieuwe vorm van PPS kunnen zijn. We pleiten er bijvoorbeeld voor om in elk sociaal woonproject in starterswoningen voor jonge gezinnen te voorzien. Starterswoningen zijn bedoeld voor de privé-markt. Ze worden dus niet gesubsidieerd, maar genieten mee van de schaalvoordelen van een groot sociaal bouwproject. Ze kunnen daardoor aan een lagere prijs op de woningmarkt worden gebracht. Op die manier zal het aantal betaalbare woningen op de privé-markt stijgen, zodat mensen die te veel verdienen om in aanmerking te komen voor een sociale woning, een alternatief hebben. De opbrengst ervan kan mee dienen om het sociale woonproject financieel haalbaar te maken. Bovendien kunnen maatschappijen die een dergelijk initiatief nemen, er beter van worden. De opbrengst ervan kan mee dienen om het sociale woonproject financieel haalbaar te maken.

Naast de realisatie van het 15.000-plusprogramma en de hernieuwing van het socialehuurbesluit, zal de leegstandsheffing wellicht een van uw beleidsprioriteiten worden voor de volgende maanden. Mijnheer de minister, in uw uiteenzetting in de commissie stelde u reeds hervormingen in het vooruitzicht.

In de korte periode dat ik in dit parlement zitting heb, werd ik dikwijls geconfronteerd met mensen die onterecht een heffing kregen. De heffing moest het gevecht aangaan met de leegstand, de woningmarkt activeren en positieve stimulansen geven om speculanten een halt toe te roepen. De heffing kwam niet tot stand om de gewone man, die een huis op eigen kracht renoveert, lastig te vallen. We stellen vast dat die gewone mensen in de problemen komen door de huidige uitvoering van het decreet.

Onze fractie roept de meerderheid op om de initiatieven die de voorbije weken en maanden werden genomen, zo snel mogelijk af te ronden. Met een beetje gezond verstand kan snel een pragmatische oplossing worden bereikt. Als we erin slagen om de vaststelling van de leegstand te scheiden van de fiscale procedure – zodat er geen discussie meer mogelijk is over het recht om al dan niet een heffing te innen – zijn we al een stap verder. Ik verwijs naar

Daelman

de wetgeving voor bedrijfsgebouwen, die blijkbaar goed werkt.

Voor de leegstandsheffing moet werk worden gemaakt van de uitbreiding van de vrijstellingen en schorsingen. Mensen die op eigen houtje hun huis verbouwen, zonder dat een bouwvergunning noodzakelijk is, moeten de kans krijgen om zonder aanslag hun renovatieproject te beëindigen.

Mijnheer de minister, ik heb tot slot nog twee aandachtspunten. Huursubsidies zijn een belangrijk instrument, maar er ontstaat een uitholling. In de centrumsteden ligt de gemiddelde huurprijs hoger dan het plafond van de huidige huursubsidie. Iemand die in Leuven een huis huurt voor zijn gezin kan geen gebruik maken van de huursubsidie, omdat de gemiddelde huurprijs hoger ligt dan het plafond. Dit ligt momenteel op 15.000 of 18.000 frank, afhankelijk van het aantal personen ten laste. Huursubsidies zijn een belangrijk instrument, maar de huidige plafonds moeten worden herbekeken. Een gerichte aanpassing voor bepaalde gebieden kan worden voorgesteld.

De sp.a-fractie is blij dat de middelen die in de begroting 2004 ingeschreven worden voor de sociale verhuurkantoren, gevoelig worden verhoogd. Het is een sector in groei, die tegemoetkomt aan bepaalde noden en flexibel kan opereren op de markt.

We willen dat er in de begroting ook aandacht wordt besteed aan de huurdersbonden. Hun werking is van groot belang in deze sector. De werkdruk zal stijgen, als via de sociale verhuurkantoren de huurderspopulatie toeneemt.

Ik vraag uw aandacht voor een motie van aanbeveling die door de meerderheid, naar aanleiding van deze begrotingsbespreking, is ingediend en deze namiddag wordt behandeld. Hierin wordt gevraagd om bij de begrotingscontrole de eventueel beschikbare kredieten prioritair in te schrijven voor de huurdersbonden.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, ik heb de heer Daelman laten uitspreken. Dit is de nieuwe stijl, we onderbreken niet.

Mijnheer Daelman, ik heb aandachtig naar uw toespraak geluisterd. Over twee punten wil ik graag de visie van de sp.a-fractie vernemen.

U zegt dat het sociale huurstelsel moet worden hervormd. We zijn daarvan ook overtuigd en kunnen in grote mate de voorstellen volgen. We kunnen wel vragen of de toewijzing aan de gemeenten moet gebeuren.

Mijnheer de voorzitter, ik herinner me dat u, toen u minister van Huisvesting was, de toewijzingen hebt gedepolitiseerd. Mijnheer Daelman, wanneer men dit op het gemeentelijke niveau brengt, vrees ik dat dit mogelijks opnieuw zal worden gepolitiseerd. Ik wilde graag weten hoe u daartegenover staat.

Aangaande de problematiek van het sociale huurstelsel is men een beetje te laat. Men probeert nu al vier jaar dit stelsel aan te passen. Het moest al aangepast zijn zodat men resultaten zou boeken vanaf 1 januari, maar dit zal waarschijnlijk niet zo zijn. Het zou deze legislatuur nog gebeuren. Welke timing stelt de sp.a-fractie dan voor ?

De sp.a-fractie zegt terecht te pleiten voor financieel gezonde bouwmaatschappijen. Ik zou graag het standpunt van sp.a kennen en wat bijkomende informatie van beide ministers over het voorstel van vice-premier Vande Lanotte over het ALESH en de herverdeling van de schulden. Gisteren kwam het Overlegcomité bijeen. Ik wil hierin een duidelijke stelling horen, ook van sp.a.

Men moet goed weten wat men wil. Hier zit een communautair aspect aan vast. Mijns inziens kan het niet dat het Waals Gewest ons nog 227 miljoen euro verschuldigd blijft. Ik noem bewust dit cijfer omdat de heer Tobback zegt dat we niet over cijfers maar over principes moeten discussiëren. Als ik de nota's van het Overlegcomité lees, heb ik de indruk dat minister Vande Lanotte dit allemaal onder het tapijt wil schuiven. Het gaat niet over kleine bedragen, het gaat over 1,792 miljard euro die de VHM nu zelf zou moeten financieren met de banken. Er wordt effectief een bijdrage geleverd aan het ALESH. Nu zegt men aan de VHM dat ze alles zelf zal moeten herfinancieren. Er is nu een discussie over het verschil tussen de marktwaarde en de nominale waarde.

Ik heb ervaring in de sector want tot twee jaar geleden was ik ondervoorzitter van de VHM. De thesaurie van de VHM kan dit niet aan, tenzij de situatie de laatste twee jaar spectaculair zou zijn verbeterd. Mijnheer Daelman, hoe zal men dit oplossen ? U pleit voor financieel sterke maatschappijen, maar als het plan van uw partijgenoot doorgang vindt, dan zal men een aanslag moeten doen op de thesaurie van de VHM en op de schaarse middelen

Decaluwe

van de rekening-courant van de bouwmaatschappijen. Die zullen niet meer in staat zijn om in de toekomst projecten met eigen middelen te financieren omwille van de budgettaire trucs waarbij men financieringen van het federale naar het Vlaamse niveau probeert door te schuiven. Wat is de visie van uw fractie hieromtrent ? Dit is immers een cruciaal punt ten aanzien van de financiële leefbaarheid van de VHM en de bouwmaatschappijen. Mijnheer de minister, zullen we opnieuw toegeven aan de Walen door 227 miljoen euro aan onze neus voorbij te laten gaan ? Wat is uw houding en wat de concrete timing ?

Belangrijk is ook dat de financieringswet hiervoor moet worden aangepast. Mijn partijgenoot de heer Leterme heeft daarover in het federaal parlement reeds meermaals geïnterpelleerd. Dit heeft belang in het kader van de begroting 2004, want dit zal te voelen zijn in 2004 en 2005.

De heer Carlo Daelman : U vraagt me hoe ik die toewijzing zie gebeuren op lokaal niveau en vraagt naar de band met de gemeenteraad. U verwijst ook naar de inspanningen van de voorzitter van dit parlement in het verleden, toen hij nog minister van Huisvesting was. De huidige reglementen hebben in hun context zeker een belangrijke waarde gehad. Ze hebben die nog steeds. We willen het toewijzingsbeleid deels lokaal concretiseren, om er voor te zorgen dat we kunnen inspelen op de lokale noden. Het toewijzingsbeleid in Antwerpen is iets heel anders dan een toewijzingsbeleid in mijn gemeente, Harelbeke, of uw gemeente, Kortrijk. Een flexibel systeem, met uiteraard een kader waaraan iedereen zich moet houden, kan een meerwaarde betekenen om in bepaalde woonwijken een sociale mix te bewerkstelligen en de maatschappijen financieel een sterkere basis te geven.

U zegt dat we dan opnieuw evolueren naar het politiseren van toewijzingen. Het is echter niet omdat men de gemeenteraad hierbij betreft dat gemeenteraadsleden hun invloed zullen aanwenden om iemand in een huis te krijgen. Dat is uiteraard niet onze bedoeling. In functie van het kader dat gecreëerd is en in functie van de noden die aanwezig zijn in haar territorium, kan elke huisvestingsmaatschappij een bepaalde manier van toewijzen voorstellen. Dat moet democratisch worden gelegitimeerd door de gemeenteraad. Dat is onze enige bedoeling.

Het socialehuurbesluit zal er inderdaad niet meer komen tegen 1 januari 2004. Dat klopt. De minister

stelt in zijn beleidsbrief dat hij daarvan prioritair werk zal maken. Als deel van de meerderheid zijn we uiteraard bereid om daaraan heel intensief mee te werken.

Wat uw laatste vraag betreft : ik ben de sp-a-fractie niet, maar slechts een deel van die fractie. Ik ben ook minister Vande Lanotte niet. Ik stel voor dat u hem ondervraagt over zijn initiatief. Ik garandeer u echter dat ik deze kwestie ter sprake zal brengen bij de sp-a-fractie.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer Daelman, over de leegstandheffing hebben we in de commissie al meermaals van gedachten gewisseld. Mijn standpunt terzake is heel duidelijk. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen leegstand enerzijds en verkrotting anderzijds. Dat laatste moet tot de verantwoordelijkheden van het gewest blijven behoren. We moeten die verkrotting keihard aanpakken. Ik ben een voorstander van het gemeentelijk maken van de verantwoordelijkheid inzake leegstand. Dan moet wel de hele procedure gemeentelijk worden gemaakt. Anders zullen we heel snel dezelfde problemen kennen als vandaag, met de reglementering inzake de leegstandsheffing die bestaat sinds 1995.

Wat het huidige stelsel inzake huursubsidies betreft, hebt u een punt. Dit stelsel is enigszins gedateerd. Het is gekoppeld aan een verhuisbeweging. Er is sprake van barema's die niet meer echt actueel zijn, als we de huidige huurmarkt bekijken. Ik ben een groot voorstander van huursubsidies. Als we ze kunnen veralgemenen, lijken die subsidies me het middel om de wachtlijsten korter te maken. Ook kunnen we zo een spontane sociale mix bewerkstelligen. Wel moet de duur van die subsidies worden beperkt. Voor de nieuwe zittingsperiode lijkt dit me een absolute prioriteit bij het voeren van een sociale huisvestingsbeleid.

Het verhogen van de middelen voor de sociale verhuurkantoren is een van mijn stokpaardjes. Die charmeren me enorm. Ik heb er werkbezoeken aan gebracht. Dit is een manier om privé-woningen operationeel te maken voor sociale huisvesting en verhuring. Dat gebeurt via privé-organisaties, die van ons een subsidie krijgen waaraan een resultaatverbintenis gekoppeld is. Dat heeft als bijkomend voordeel dat men spontaan een sociale mix in de markt, de wijken en de gemeenten realiseert. Vandaar de extra inspanningen terzake waarin is voorzien in de begroting 2004.

Keulen

Mijnheer Decaluwe, u had het over het doorgeven van het toewijzingsbeleid in het nieuwe sociale-huurstelsel aan de gemeenten. Dat is een idee van mevrouw De Maght, die voorstelde ten minste het stelsel als zodanig en de reglementering goed te laten keuren door de gemeenteraad, zodat alvast de democratisch verkozenen van de gemeente er hun klemtonen in kunnen leggen. Dat laat meer maatwerk toe waarmee kan worden ingespeeld op de noden in de stad of gemeente. Dit kan later nog verder worden uitgewerkt, maar over dat algemeen principe zijn we het allemaal wel eens.

We moeten werken voor ons doelpubliek, maar autonomie is ook vertrouwen geven. Iedereen is het erover eens dat de gemeentelijke autonomie gestimuleerd moet worden, maar altijd wordt ook de vrees geuit dat een en ander zal ontsporen en dat er misbruiken zullen opduiken. We moeten het echter positief benaderen, en vertrouwen hebben in onze lokale verkozenen en de mensen die de steden en gemeenten besturen.

De Alesh-operatie is inderdaad een gecompliceerde zaak. Ik heb gisteren nog het overleg daarover mogen meemaken, en er komt alleszins nog een vervolg. Het uitgangspunt van het Vlaams Gewest is altijd geweest dat de operatie ESER-neutraal en budgettair neutraal moet zijn. Ze mag geen gevolgen hebben voor de operationele werking van onze Vlaamse huisvestingsmaatschappijen. Die mogen niet verlamd worden door een bodem in de kas. Het laatste woord is er zeker nog niet over gezegd, en ik deel uw bekommernis.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Er is veel discussie over deze kwestie. De financieringswet moet er eventueel voor worden gewijzigd, en er zijn ook implicaties voor de financiële politiek. Ik zou minister Van Mechelen willen vragen straks in zijn antwoord de elementen van dat dossier te verduidelijken, zodat het Vlaams Parlement er inzicht in krijgt. Het heeft belangrijke communautaire implicaties, en als er van Vlaamse zijde geen scherpe houding wordt aangenomen, bestaat er ook een gevaar voor scheeftrekkingen.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, nu deze regeerperiode ten einde loopt, is het een goed

moment om eens een blik te werpen in de achteruitkijkspiegel en na te gaan wat deze regering heeft gerealiseerd in het binnenlands beleid. Velen zullen het met mij eens zijn dat er op dit gebied heel wat is verwezenlijkt of in de steigers is gezet.

Vooreerst was er het decreet op de intergemeentelijke samenwerking, dat ervoor zorgde dat het al te strakke keurslijf waarin de vroegere intercommunales moesten opereren, aanzienlijk werd versoepeld door het instellen van een waaier van samenwerkingsvormen. Bovendien werd de werking van de intercommunales gedemocratiseerd en is er overgestapt naar zuivere intercommunales. Ondanks enkele kinderziekten en groeipijnen kunnen we gerust stellen dat dit decreet stilaan op kruissnelheid komt, en dat het de lokale besturen heel wat nieuwe mogelijkheden biedt.

Een tweede belangrijke hervorming was die van de gemeentefondsen. De samensmelting van de drie vroegere fondsen tot één nieuw Gemeentefonds heeft geleid tot een vermindering van de administratieve rompslomp die kenmerkend was voor de vroegere fondsen. Daardoor is de autonomie van de gemeente bij de besteding van deze middelen fors toegenomen. Door de gemeente meer beslissingsmacht te geven over het aanwenden van deze middelen, werd concreet inhoud gegeven aan het begrip subsidiariteit. In dat licht zou ik de regering toch nog eens willen wijzen op de financiële problemen waarmee bepaalde steden en gemeenten kampen. Ze zijn soms het gevolg van maatregelen die worden genomen door de federale of de Vlaamse overheid en repercussies hebben op de gemeentebegroting.

Het zogenaamde Belfortprincipe, waarbij de hogere overheden hun beslissingen toetsen op gevolgen voor de lokale financiën, is nog niet voldoende ingeburgerd bij de hogere overheden. In de commissie voor Onderwijs heb ik al vaak horen zeggen dat aan levenslang leren moet worden gedaan. Dat geldt niet alleen voor de jongeren, maar ook voor de bestuurders, voor alle betrokkenen in de hogere overheden. De lagere overheden voelen immers aan dat nog wat kan worden gesleuteld aan de hogere overheden.

Ik juich het akkoord toe om 172 miljoen euro of 6.880 miljoen frank aan compensaties, de zogenaamde Elia-heffing, uit te keren aan de gemeenten voor het verlies aan inkomsten uit de dividenden van de elektriciteitsintercommunales. Dat is heel goed nieuws. Ik hoop dat de Vlaamse regering vlug werk zal maken van het vaststellen van de cri-

Moreau

teria waarop deze middelen zullen worden verdeeld onder de gemeenten.

Het is nu vooral uitkijken naar het debat dat zal worden gevoerd over het gemeente- en provinciedecreet. Dat is immers het meest ambitieuze onderdeel van de beleidsbrief en van deze regeerperiode op het vlak van binnenlands bestuur. Ik hoop dan ook dat dit debat zo vlug mogelijk kan worden aangevat en niet verzandt in allerlei byzantijnse discussies of dogmatische stellingnames. Toch is het van het allergrootste belang om met de nodige omzichtigheid te werk te gaan en het middenveld voldoende bij de zaak te betrekken. Alleen op die manier heeft de grondige reorganisatie van de lokale besturen, wat in deze decreten wordt beoogd, een kans op slagen.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Moreau, u noemt het gemeentedecreet het belangrijkste dat op het vlak van binnenlands beleid tijdens deze legislatuur moet worden gerealiseerd. Ik hoor daarover echter heel tegenstrijdige berichten. In de pers las ik dat het misschien niet meer aan bod komt en dat zeker over het aspect van de rechtstreekse verkiezing wordt getwist binnen de meerderheid. Ik vraag daarom aan de minister-president, aan minister Van Grembergen en aan de leden van de VLD-fractie wat het nu wordt. De heer Vermeiren heeft een paar weken geleden geëist dat het gemeentedecreet nog wordt ingediend, inclusief het aspect van de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester.

In De Tijd las ik dat erop wordt gerekend dat het ontwerp nog vóór de verkiezingen wordt ingediend en goedgekeurd. De heer Moreau noemt het een eis van de VLD en de heer Denys knikt instemmend. Wat zal de Vlaamse regering beslissen ? Mogen we het ontwerp van gemeentedecreet nog verwachten ? Zal het belangrijke aspect van de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester nog worden besproken ? Het ontwerp werd nog niet ingediend in het parlement. Zal zo'n belangrijk ontwerp van decreet een paar weken voor de verkiezingen nog worden behandeld, of wordt het uitgesteld tot de volgende legislatuur ? De leden van de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden dringen al een aantal maanden aan op duidelijkheid. Zal het worden ingediend of niet ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer Van Rompuy, het gemeentedecreet staat in het Vlaams regeerakkoord. Ik heb geen enkel signaal ontvangen dat andere regeringsleden het regeerakkoord niet willen uitvoeren.

Het ontwerp van gemeentedecreet is teruggekomen van de Raad van State, terwijl het ontwerp van provinciedecreet daar nu wordt behandeld.

We hebben bovendien altijd gezegd dat we de ontwerpen van het gemeente-, het provincie- en het kiesdecreet samen zouden indienen in het parlement. Normaal gesproken krijgen we in januari het advies van de Raad van State over het ontwerp van provinciedecreet. Dan gaat het ontwerp van kiesdecreet naar de Raad. We hebben nog een half jaar tot de verkiezingen. We kunnen de ontwerpen nog behandelen als we onze geest niet laten benevelen door de stijgende temperaturen.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : We mogen dus verwachten dat de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester hier nog voor de verkiezingen aan bod komt ? Dat wordt wellicht februari-maart. We kunnen zo'n discussie niet snelsnel in enkele weken afhandelen. Dit is een belangrijke politieke verklaring. De meerderheid zit blijkbaar op één golflengte.

De voorzitter : Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer Van Rompuy, ik wil volledig bevestigen wat minister Van Grembergen heeft gezegd, maar ik wil u even corrigeren in uw verwijzing naar het interview in De Tijd. Daar stond net het omgekeerde van wat u nu zegt. U suggereert dat de rechtstreekse verkiezing uit het programma gelicht wordt. Ik heb er gewoon op gewezen dat de rechtstreekse verkiezing voor mijn fractie een belangrijk element is in de totaliteit van het ontwerp van gemeentedecreet. Mijn fractie is vragende partij, net als andere fracties. Minister Van Grembergen heeft gelijk : we zullen de drie ontwerpen van decreet samen voorleggen aan het parlement.

De heer Eric Van Rompuy : Stemt de sp.a-fractie daarmee in ?

Minister Paul Van Grembergen : Ik herhaal wat in het regeerakkoord staat. Bij raadpleging van de meerderheidspartners heeft niemand twijfels uitgesproken over het regeerakkoord. Mocht dat wel zo zijn, dan moeten we dat bespreken binnen de meerderheid.

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, dat is een belangrijke koerswijziging. Nog maar enkele weken geleden hebt u ons in de commissie voorgehouden dat er uit het ontwerp van decreet zaken worden gelicht en als symbooldossier gehanteerd. U vond de pre-electorale periode niet de meest geschikte voor een nieuw dossier. Ik kan u niet meer precies citeren, maar dat was de rode draad van uw verklaring. Nu wilt u na advies van de Raad van State het ontwerp van decreet aan de commissie voorleggen.

Minister Paul Van Grembergen : Het is mijn verantwoordelijkheid om mijn opdracht op basis van het regeerakkoord uit te voeren. Ik moet de ontwerpen van decreet nog in deze legislatuur kunnen voorleggen. De juiste temperatuur moet aanwezig zijn voor een sereen debat. Als iedereen slechts geïnteresseerd is in zijn eigen belang, beschikken we niet over het geschikte klimaat. Ik wijzig niets aan mijn verklaringen in de commissievergadering.

Mevrouw Hilde De Lobel : U hebt gezegd dat u het weinig waarschijnlijk achtte.

Minister Paul Van Grembergen : Ik beschik natuurlijk wel over de wijsheid van 30 jaar politieke ervaring. (*Applaus*)

Hoe dichterbij de verkiezingsdatum, hoe hoger de temperaturen. Dat wil niet zeggen dat in het Vlaams Parlement niet de nodige wijsheid aanwezig is om een goede discussie te voeren.

Mevrouw Hilde De Lobel : ‘Zeer onwaarschijnlijk’ is wel een duidelijke uitdrukking, mijnheer de minister.

De heer Eric Van Rompuy : Mijn fractie zal die temperatuur enkel doen stijgen. Voor een sereen debat moet u niet op ons rekenen, wij zullen dat niet voeren. Als de rechtstreekse burgemeesterverkiezing wordt goedgekeurd, en als wij nog in een volgende regering kunnen zetelen, dan vliegt dat er terug uit.

Dit is een belangrijke politieke verklaring. Iets op een drafje doorvoeren tegen de wil van 70 percent

van de burgers, tegen de wil van de VVSG, tegen de wil van de gemeentemandatarissen en tegen de besturen van twee derde van de gemeenten, is niet correct. We zullen dit fel bestrijden. Op ons moet u niet rekenen voor een sereen klimaat.

Minister Paul Van Grembergen : Met sereen bedoel ik niet mak, waarbij iedereen zijn stellingen onder tafel schuift. Iedereen moet zijn mening kunnen formuleren. Ik aanvaard niet dat het Vlaams Parlement een verlengstuk is van de optelling van gemeenten. De VVSG is een waardige gesprekspartner, maar ze bepaalt niet op welke manier Vlaanderen zijn intern bestuur ordent en regelt. Daarvoor is het Vlaams Parlement gekozen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Een laatste belangrijk decreetgevend initiatief dat werd aangekondigd is de zogenaamde hervorming van de kerkfabrieken. Het is hoog tijd dat deze Napoleontische en erg archaïsche wetgeving wordt herschreven. Hierbij moeten een aantal punten worden gerealiseerd. Er moet meer transparantie zijn en de werking van de instelling moet worden gemoderniseerd. Er moet ook worden gestreefd naar meer responsabilisering en rationalisering van dit orgaan dat vandaag helaas is verworpen tot een bestuurlijk anachronisme en een relict van een ver verleden.

Deze regering en deze meerderheid hebben reeds een lange weg afgelegd, maar we moeten nog een aantal belangrijke en moeilijke hindernissen nemen om te kunnen zeggen dat we op het vlak van binnenlands beleid een historisch parcours hebben afgelegd. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een aantal jaren geleden heb ik een politieke tribune geschreven waarin ik stelde dat huisvesting een boeiende materie is. Mijnheer de minister, u noemt zich minister van Wonen. Dat is een betere naam dan minister van Huisvesting omdat wonen een veel warmere inhoud heeft. Geert Hoste zou in zijn eindejaarsconferentie bijvoorbeeld over wonen zeggen dat daar klank en warmte in zit.

Het is goed dat de minister van Wonen kiest voor warmte, want wonen is een van de basisvoorwaarden voor kwaliteit in ons leven. Voor Groen! is dat heel belangrijk. Wie een goede woning heeft, heeft

De Martelaar

meestal ook een goede job, goede perspectieven, meestal ook kinderen die goed studeren, kortom, zit in een vicieuze cirkel van succes.

Jammer genoeg zijn er ook heel wat mensen in Vlaanderen die problemen hebben met wonen, met tewerkstelling, met kinderen op school, met het betalen van de huur en rekeningen. Dat is een andere vicieuze cirkel. Het is belangrijk dat een warme minister van Wonen alle Vlamingen helpt met huisvesting, niet alleen de mensen met succes, maar ook de mensen met woonproblemen.

Als we eerlijk zijn, moeten we toegeven dat het beleid is toegespitst op de eerste soort, op mensen die het goed hebben. Ik geloof dat niemand in dit parlement een probleem heeft met huisvesting. De mensen die we zelf kennen, de middenklasse, hebben ook weinig of geen problemen met huisvesting. De problemen die ze hebben, herkennen we en proberen we in ons beleid op te nemen.

In welke mate echter kennen wij mensen die in armoede leven, die problemen hebben op het vlak van huisvesting? Zien we hoe zij wonen? Kunnen wij beseffen wat het is om met 750 euro per maand, dat is het bedrag van het bestaansminimum, rond te moeten komen? In Vlaanderen worden ruim 750.000 mensen met dit probleem geconfronteerd. Ik heb getracht uw beleidsbrief te lezen door de bril van die mensen.

In die beleidsbrief is onder meer sprake van de noodzaak om 15.000 bijkomende sociale woningen te creëren. Ik denk dat we die doelstelling zullen halen, althans op papier. Het is immers de enige manier om enigszins betaalbaar te wonen.

Daarnaast is het ook van enorm groot belang dat het nieuwe socialehuurbesluit er komt, en dit niet alleen voor de mensen met een sociale woning, maar ook voor de maatschappijen zodat ze weten in welke mate ze hun beleid verder kunnen uitstippen.

We werken aan één centraal inschrijvingsregister. Dat is heel belangrijk. In de beleidsbrief staan ook een aantal zaken over de socialeverhuurkantoren. Zij zullen veel meer middelen krijgen om hun werking te kunnen uitbreiden. Socialeverhuurkantoren zijn in staat om woningen op de privé-markt aan te trekken, te renoveren en ze tegen een sociaal tarief te verhuren aan kansarme mensen.

Ik stel vast dat deze Vlaamse regering ontzettend veel financiële inspanningen levert om het probleem op te lossen. Blijkbaar gaat dat niet zo vlot want er zijn nog steeds 60.000 mensen die op een wachtlijst staan voor een sociale woning. Het is bijna een lotje winnen in de loterij om een sociale woning te kunnen krijgen.

We hebben de investeringstoelage tijdens deze legislatuur verdubbeld en roepen de mensen op nog wat geduld te oefenen. Ik vrees echter dat mensen die in de problemen zitten, daar weinig boodschap aan hebben. Tijdens debatten over sociale huisvesting is al vaak sprake geweest van de sociale mix, waarbij de armen worden verspreid zodat ze niet echt zichtbaar meer zijn. Ik hoor echter veel minder zeggen dat we de armen veel meer moeten ondersteunen.

Mijnheer de minister, om een warm woonbeleid te kunnen voeren tijdens de komende jaren, zal het beleid zich op twee sporen moeten richten. Ten eerste zullen we ontzettend veel moeten investeren in bijkomende woningen, ook sociale woningen. Ten tweede moeten we de privé-huurmarkt meer aantrekken.

Door een tekort aan sociale woningen zijn heel wat mensen genoodzaakt te huren op de privé-markt. Vaak gaat het om woningen, appartementen, studio's en kamers met grote gebreken. Ik denk dan aan tocht, slecht sluitende deuren, ramen, schimmel, barsten, loskomend pleisterwerk, losliggende elektriciteitsdraden en stopcontacten, geen stromend water, geen warm water, gemeenschappelijke douches en toiletten. Door het lage aanbod en de grote vraag kan dit alles worden verhuurd.

De laatste 5 jaar zijn er 4.619 woningen ongeschikt of onbewoonbaar verklaard maar nog altijd worden veel woningen van zeer slechte kwaliteit verhuurd aan kansarme mensen. Bovendien moeten ze daar vaak heel veel voor betalen.

Wonen is voor iedereen duurder geworden. Het aantal gezinnen dat meer dan 20 percent van zijn inkomen aan woonkosten moet uitgeven, is op 20 jaar gestegen van 6,9 percent naar 23,4 percent. Huurders geven nu gemiddeld 25 percent van hun inkomen uit aan huur terwijl dat 20 jaar geleden slechts 15 percent was. Een op de vier gezinnen betaalt meer dan een vierde van zijn inkomen aan woonlasten. Dat zijn harde en spijtige cijfers.

We stellen ook vast mensen bij het begin van de overeenkomst een woning huren die in slechte staat is. De huisbaas belooft dan dat hij de woonst

De Martelaer

wel in orde zal brengen. Op het moment dat de huurders hun intrek nemen, is hij echter zijn belofte vergeten. De mensen huizen dan jaren in een zeer slechte woning.

Door een tekort aan sociale woningen moeten heel wat mensen huren op de privé-markt. De prijzen zijn daar zeer hoog. In de commissie heb ik al gezegd dat de materie inzake de huurprijs een federale bevoegdheid is. Mijnheer de minister, tijdens een van de laatste commissievergaderingen heb ik u gevraagd om, samen met uw Brusselse collega, het onderwerp aan te kaarten in de Interministeriële Conferentie. U zou daar met de federale vertegenwoordigers moeten zoeken naar een oplossing voor de steeds maar stijgende huurprijzen. Ik vraag het hier opnieuw. Ik voel me daarbij gesteund door hetgeen de Vlaamse ombudsman heeft gezegd. Hij stelt dat als Vlaanderen zich iets assertiever zou opstellen, we in staat zouden zijn om een soort systeem van huurrichtprijzen te ontwikkelen waarmee we een eigen, accurater woonbeleid kunnen voeren.

Mijnheer de minister, op pagina 33 van uw beleidsbrief staat dat u de individuele huursubsidies een belangrijk en efficiënt instrument vindt om de privé-woonmarkt toegankelijker te maken voor mensen die nu geen sociale woning kunnen huren. Uw houding verheugt me. Maar in de brief staat ook dat u niets kunt doen omdat er geen middelen beschikbaar zijn.

Het is erg spijtig dat we zoiets moeten lezen. De heer Daelman heeft al gewezen op het systeem van huursubsidies. Voor dat bedrag – 15.000 frank – kan men in Leuven echter geen woning huren. Ik denk dat dit ook niet meer kan in Ieper, in Lokeren. In heel wat gemeenten in Vlaanderen kan men geen woning huren voor 15.000 frank. De mensen komen ook niet meer in aanmerking voor een huursubsidie. Als we naar de dossiers kijken, zien we ook dat er een daling is van de aanvragen. We weten echter ook dat er heel wat wordt gefoefeld en dat mensen twee huurcontracten opmaken : één om in aanmerking te komen voor een huursubsidie en een tweede waarin de zogenaamde variabele kosten zijn opgenomen. We kunnen het de mensen niet kwalijk nemen dat er wordt gefoefeld. Tijdens de afgelopen 4 jaar hebben we nog niets aan dit systeem veranderd.

Mijnheer de minister, mensen die in armoede leven, vragen niet de hemel op aarde. Ze vragen dat we zorgen voor een goed huisvestingsbeleid.

Het is aan ons om daar gedurende de laatste maanden van deze legislatuur voor te zorgen. We kunnen de komende verkiezingscampagne niet ingaan met de belofte voor betaalbare woningen en betaalbare huurprijzen te ijveren als we nu geen aanzet geven om een systeem van huursubsidies in te voeren. U zegt dat u geen geld hebt. U kunt middelen van het garantiefonds die zijn uitgetrokken voor PPS-woningen, gebruiken. Vermoedelijk zullen die woningen toch niet klaar zijn volgend jaar. Ik zou graag hebben dat u die 200.000 euro overboekt naar de begrotingspost voor huursubsidies, zodat we in staat zijn om de komende maanden dit systeem verder uit te bouwen.

In het beleid is er heel wat aandacht – te veel volgens mij – voor het verwerven van een eigendom. Nochtans konden we in de recente HIVA-studie lezen dat ruim 15 percent van de bevolking nooit in staat zal zijn om een eigendom te verwerven. Het is belangrijk dat we tijdens de laatste maanden van deze legislatuur ook kijken naar de huurmarkt. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mevrouw De Martelaer, ik ben het volkomen met u eens als u het hebt over de huursubsidie. Er is een budgettaire probleem. Het systeem is hét middel om de wachtlijsten weg te werken en op een bijna organische manier de sociale mix te bewerkstelligen.

Naast het budgettaire aspect moet er echter ook rekening worden gehouden met een ander punt. Door de huursubsidieregeling mag er geen huurval ontstaan, waardoor de mensen niet worden gestimuleerd om zelf een initiatief te ontwikkelen. Als de huursubsidie wordt gekoppeld aan de werkloosheidsvergoeding, dan zullen mensen misschien thuisblijven omdat dit stukken voordeliger is en wagen ze hun kans op de arbeidsmarkt niet. Een reglementering voor huursubsidies moet worden beperkt in de tijd. Het moet dienen om een noodsituatie door te komen. We moeten proberen te voorkomen dat iets wat als vangnet was bedoeld, een hangmat wordt. Als het steunpunt operationeel wordt gemaakt, dan wil ik de wetenschappers daarvoor waarschuwen. We zijn het eens over het principe van de huursubsidies, maar we willen niet in een sukkelstraatje belanden.

Eigendomsverwerving vind ik cruciaal. Mensen moeten een perspectief krijgen op beterschap. Vlamingen hebben nu eenmaal een baksteen in de maag. Het moet ook voor die categorie mensen mogelijk zijn om hun droom te verwezenlijken.

Keulen

Voor 15 percent zal dat echter onbereikbaar blijven en ook zij moeten een dak boven hun hoofd hebben. De overheid moet in deze sector blijven investeren. We hebben de privé-sector ook betrokken, middels het operationaliseren van PPS en CBO, en dat is erg belangrijk. In de toekomst kunnen huursubsidies ook daar een antwoord bieden.

De kwaliteit van woningen blijft cruciaal. We hebben de VAP-regeling geactualiseerd en een nieuw aanbod gedaan rond een CO₂-premieregeling. Deze premie kan levens redden.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de minister, ik heb het er moeilijk mee dat u zegt dat we ervoor moeten opletten dat mensen in armoede zich in een hangmat nestelen. Ik geloof daar niet in. Politici hebben de verantwoordelijkheid om hen te helpen en mogen geen schrik hebben dat ze zich zouden gaan nestelen in hun situatie. We moeten de moed hebben om de komende maanden die voorzet te geven.

Minister Marino Keulen : Mevrouw De Martelaer, mensen die in een sukkelstraatje zitten en daar niets aan kunnen doen, moeten worden geholpen. We moeten onze verantwoordelijkheid opnemen en ik draag daar mijn steentje toe bij.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, ik heb van mijn fractie zes minuten gekregen en zal het enkel hebben over binnenlandse aangelegenheden. De begroting 2004 is ook voor dat beleidsdomein de laatste van deze regering. De recente geschiedenis van de begroting Binnenlandse Aangelegenheden, die voor het overgrote deel bestaat uit fondsen naar gemeenten en provincies, weerspiegelt een gestadige positieve evolutie en een consequente beleidslijn.

Zo is er de grootte van de overdrachten naar de lokale besturen. Deze Vlaamse regering heeft consequent gekozen voor het gemeentelijk beleidsniveau. De inspanning voor de gemeenten is substantieel, ook al stellen we vast dat de geplande verhoging van 2003 naar 2004 iets wordt getemperd. In vergelijking met het begin van de regeerperiode is het Gemeentefonds, samen met het Investeringsfonds en het Sociaal Impulsfonds, met maar liefst 22 percent gestegen, van 1.082.368.000 euro naar 1.593.281.000 euro volgend jaar. Dit is en blijft een uiterst belangrijk gegeven dat overigens is gereali-

seerd in een economische conjunctuur die alvast de laatste twee jaar allerminst meezat.

De Vlaamse regering bewijst hiermee de financiële problemen van de lokale besturen ernstig te nemen. Deze financiële problemen zullen overigens permanent moeten worden opgevolgd, en alle overheden, ook de federale en de gemeentelijke, zullen hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. De Vlaamse overheid heeft de verantwoordelijkheid om de dotatie aan de gemeenten via het Gemeentefonds welvaartsvast te houden. De gemeenten moeten op tijd weten hoe het begrip 'welvaartsvast' wordt ingevuld. Het is niet goed wanneer die notie elk jaar opnieuw op een andere manier zou worden gedefinieerd. We aanvaarden dat in het kader van een collectieve besparingsinspanning de groeivoet van het Gemeentefonds eenmalig wordt aangepast naar 3,26 percent en de volgende jaren ongemoeid wordt gelaten.

Ik wil ook wijzen op een tweede positieve evolutie die minder spectaculair oogt, maar voor het lokale bestuur even belangrijk is als de absolute hoogte van het bedrag van het Gemeentefonds. De minister van Binnenlandse Aangelegenheden heeft belangrijke stappen gezet naar een meer volwassen verhouding tussen het Vlaamse en het gemeentelijke bestuursniveau. De integratie van het Sociaal Impulsfonds, het Investeringsfonds en het Gemeentefonds in één enkel Gemeentefonds leidt ertoe dat bij de gemeenten de beleidsvrijheid aanzienlijk is toegenomen en het administratief verkeer van de gemeenten naar het Vlaamse overheidsniveau vermindert. Dit is een geslaagd voorbeeld van de wil van de Vlaamse overheid om te komen tot meer subsidiariteit.

Ook de besluiten van het kerntakendebat dat onder de auspiciën van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden is gevoerd, zijn een belangrijk aandachtspunt. Een van de analyses betreft de gevolgen – ook de financiële gevolgen – van Vlaamse beleidsbeslissingen op de lokale besturen. Een aanbeveling die zeker ernstig moet worden genomen, is het vooraf bespreken van eventuele beslissingen met de lokale besturen. De beleidsvrijheid van de lokale besturen moet steeds als richtsnoer worden gehanteerd. Bovendien moet de Vlaamse overheid zich in haar verhouding tot het gemeentelijke niveau meer als een geheel presenteren. De louter sectorale benadering van beleidsproblemen met betrekking tot de gemeenten, die ook nog eens worden geconfronteerd met het federale beleid, leidt bij de gemeenten vaak tot onduidelijkheid of geeft aanleiding tot overdreven of niet altijd gelijklopende instructies. Bij een meer

De Cock

geïntegreerde aanpak voor de gemeenten kan de minister van Binnenlandse Aangelegenheden een belangrijke rol vervullen. Die uitgestippelde weg moet dan ook verder worden bewandeld.

Ik weet dat deze tweede beleidslijn voor een minder sectorale en meer globale en volwassen benadering van het lokale niveau een werk van lange adem is. Binnen de bevoegdheid voor Binnenlandse Aangelegenheden worden toch aspecten van deze benadering daadwerkelijk gerealiseerd. In het kader van het stedenbeleid wordt een aanvaardbaar budget uitgetrokken voor het Stedenfonds en de stadsvernieuwingsprojecten. De methode van werken voor wat betreft het Stedenfonds is goed : de regering streeft beleidsovereenkomsten tussen Vlaanderen en de steden na, waarbij Vlaanderen enkel de globale doelstellingen poneert en de steden ze vanuit de eigen achtergrond en eigen problemen zelfstandig kunnen realiseren. Dit is een prima instrument. De uitdaging voor de beleidsvoerders, zowel de Vlaamse als de gemeentelijke, bestaat er ook hier weer in om de stedelijke problematiek op een meer globale en geconcentreerde manier aan bod te laten komen.

Wat de laattijdigheid van de laatste omzendbrief betreft, kan ik met Vondel alleen maar zeggen dat men geen kwaad met schijn van goed mag verbloemen. Ik geef de minister bijgevolg gelijk dat er eerst duidelijkheid moest komen.

De begroting 2004 voor het beleidsdomein Binnenlandse Aangelegenheden situeert zich in een continue en gestage aanpak van de problematiek van de lokale besturen. Onze fractie zal deze begroting dan ook goedkeuren. Om het nogmaals met Vondel te zeggen : men hoeft waar klaarheid is, de hersens niet te slijpen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik treed het standpunt van de heer De Smet bij als hij het over de problemen bij de opmaak van de gemeentelijke begroting heeft. De jongste omzendbrief is laattijdig aangekomen. In de meeste gemeenten waren de begrotingen al opgemaakt. Men heeft uiteindelijk een oplossing gevonden. Hierdoor kon de meerjarenplanning nog wat bijgestuurd worden.

Gisteren vernam ik dat zich een ander probleem zal voordoen. Het gaat om de politiebegroting. De begroting van 2002 werd ietwat met de natte vinger opgemaakt. Voor de begroting 2003 was geen ervaring voorhanden. Bij de opmaak van de begroting 2004 heeft men de resultaten van 2002 onderzocht en stelt men vast dat er een overschot zal zijn, zonder over een vastgestelde rekening te beschikken, omdat cijfers die van het federale niveau afhangen, ontbreken. Volgens de laatste onderrichtingen mag de bonus van 2002 echter niet worden ingeschreven in de begroting. Deze toestand bestaat in talrijke politiezones. Zo worden de instructies over de begrotingsopmaak alweer op de lange baan geschoven en blijft onzekerheid bestaan. Het is absoluut noodzakelijk om in de toekomst op tijd de juiste instructies mee te delen.

De omzendbrieven over de Brusselse Rand van de voormalige minister blijven voor moeilijkheden zorgen, want de omzendbrief inzake de betrekkingen met particulieren blijft een doorn in het oog van velen. De strikte toepassing ervan leidt tot spanningen en problemen. Het gaat vooral om de heffingen op het afvalwater, de onroerende voorheffing alsook de betrekkingen tussen de inwoners en de besturen, zowel op het gewestelijke, het provinciale als op het lokale niveau. Een voorbeeld deed zich voor tijdens de jongste verkiezingen. Er is al over gesproken binnen dit halfjaar. Volgend jaar zijn er weer verkiezingen. De vraag is wat er dan zal gebeuren.

Bij de jongste verkiezingen werden de lokale besturen met twee verschillende richtlijnen geconfronteerd, enerzijds de Vlaamse omzendbrief die stelde dat de oproepingsbrieven alleen in het Nederlands moesten worden opgesteld, en anderzijds de richtlijn van de federale minister die stelde dat de brief in de door de inwoners gekende taal moest worden opgesteld en verstuurd. De oproepingen in de zes faciliteitengemeenten gebeurden effectief volgens de richtlijnen van de federale overheid. Er waren weinig problemen bij de kiezers.

Nu zitten de gemeentebesturen opgescheept met de betaling van de factuur. Er is werk geleverd, maar de voogdijoverheid stelt dat de factuur niet mag worden betaald omdat het om een onwettige betaling gaat. Is de oplossing die deze besturen moeten hanteren naar het voorbeeld van Drogenbos ? De gemeente Drogenbos is inderdaad voor de rechtbank gedaagd door de leveranciers. De rechter oordeelde dat het gemeentebestuur moest betalen, en bijgevolg is men tot betaling overgegaan. Dat is een spijtige zaak, en hierdoor wordt men verplicht tot onbehoorlijk bestuur.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Er is geen sprake van dat de Vlaamse regering haar politiek zou wijzigen. De Vlaamse regering staat eensgezind achter de richtlijn die door de heer Peeters werd uitgevaardigd. Wij wachten nog altijd op een uitspraak.

Vermits we respect hebben voor de rechtsstaat, hebben we altijd gezegd dat de uitspraak de uitspraak zal zijn, maar op dit ogenblik is er geen. Op basis van de wet zeggen we dat er geen talentelling kan zijn. We kunnen de taalsituatie van de individuele burger niet kennen. Dat betekent dus dat als de individuele burger ten persoonlijke titel wordt aangeschreven, dat volgens de taalwetgeving in het Nederlands moet gebeuren. Oproepingsbrieven zijn brieven ten persoonlijke titel, en ik leef de wetgeving na.

De heer Christian Van Eyken : Mijnheer de minister, als u het zo speelt, betekent dat voor de faciliteitengemeenten dat 60 tot 80 percent van de oproepingsbrieven opnieuw moet worden gemaakt omdat de burgers er een in hun eigen taal willen.

Aan de tweede omzendbrief besteden de media veel minder aandacht. Via die omzendbrief schafte uw voorganger de taalpremie af. Vandaag hebben alle besturen hun personeel de mogelijkheid geboden om in het nieuwe personeelsstatuut te stappen. In Linkebeek hebben we daar inderdaad het langst over gedaan. We zijn er tot op heden immers van overtuigd dat het een slechte en discriminerende maatregel is.

De afschaffing van de taalpremie vanaf 1 september 1997 heeft met zich meegebracht dat de personeelsleden die na deze datum werden aangeworven, geen aanspraak kunnen maken op een taalpremie. De anderen behouden een gewaarborgd bedrag. Het bevriezen van dat bedrag zorgt ervoor dat de waarde ervan in de loop van de jaren zal verminderen. Daardoor ontstaat er binnen dezelfde diensten een verschil tussen mensen die hetzelfde werk doen.

De ambtenaren uit de omliggende gemeenten – waar die faciliteiten niet meespelen en waar geen kennis van de tweede taal wordt gevraagd – verdienen hetzelfde als die uit de gemeenten met taalfaciliteiten. Dat is ook niet normaal. Er werd waarschijnlijk gehoopt dat de ambtenaren een taalstaking zouden organiseren, of dat ze minder geneigd zouden zijn om hun bevolking te bedienen, maar onze ambtenaren zijn in alle gemeenten zo plichts-

bewust dat dat niet is gebeurd of zal gebeuren. Ik kan dan ook enkel besluiten dat de afschaffing van de taalpremie alleen maar Nederlandstaligen raakt, vooral in de faciliteitengemeenten. Hierdoor snijdt u in uw eigen vlees.

Ik had graag nog een aantal zaken behandeld, maar ik heb daar geen tijd meer voor.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het woonbeleid heeft al regelmatig ter discussie gestaan tijdens plenaire en commissievergaderingen. We moeten daar niet verbaasd over zijn : het beleid van de voorbije jaren gaf immers geen aanleiding tot algemene vreugde. Het zal dan ook niemand verwonderen dat ons standpunt na de beoordeling van het verleden en van de plannen voor de toekomst erg afwijkt van wat in de beleidsbrief staat.

In het verleden zijn er maatregelen genomen die regelrecht ingingen tegen de noden van mensen. Ik denk dan zeer concreet aan de afschaffing van het premiestelsel. Dat blijft voor mij een onbegrijpelijke ingreep ten opzichte van de jonge gezinnen die zeer grote moeilijkheden hebben om een woning te kopen, te bouwen of te renoveren.

De wachtlijsten in de socialehuursector, die hier al meermaals ter sprake zijn gebracht, zijn er niet korter op geworden. We hebben het in het verleden al vaak gehad over het voornemen om 15.000 nieuwe socialehuurwoningen te realiseren.

Tot ik de beleidsbrief van de minister onder ogen heb gekregen, was ik eigenlijk niet van plan dit onderwerp hier weer aan te kaarten. Ik heb met enige verbijstering de tabellen in deze beleidsbrief doorgenomen. Eigenlijk zou ik de minister welgemeend willen feliciteren met zijn nieuwe vondst. Hij is er namelijk in geslaagd een nieuwe categorie van woningen uit te vinden, de pipeline-woningen. Pipeline-woningen zijn woningen die op, tussen of boven een tekentafel zweven of die zich ergens in de geesten van de ontwerpers bevinden. Een concrete vorm hebben deze woningen alleszins nog niet aangenomen.

De recentste cijfers waarover ik beschik, dateren van 31 november 2003. Volgens die cijfers heeft deze Vlaamse regering al 8.875 nieuwe socialehuurwoningen gerealiseerd. Volgens de minister hebben we het uiteindelijke streefdoel bijna bereikt en zullen er binnen enkele maanden 15.000 nieuwe socialehuurwoningen zijn bijgekomen. De

Heeren

minister bereikt dit streefdoel evenwel door plots 5.339 pipeline-woningen uit zijn hoed te toveren. Door middel van dit magisch getal wil hij het streefdoel van 15.000 bijkomende woningen binnen enkele maanden al bereiken.

Over dit onderwerp wil ik zeer duidelijk zijn : pipeline-woningen bestaan niet. Ik ken geen enkele pipeline-woning. De kans dat die woningen ooit zullen worden gerealiseerd, is even groot als de kans dat ze er nooit zullen komen. Met de methode die de minister hanteert, kan zowat alles worden bewezen en kunnen de realisaties oneindig worden opgedreven. Op deze manier zou de minister binnen enkele maanden zelfs de kaap van de 20.000 nieuwe woningen kunnen bereiken. De derde minister van Huisvesting van deze Vlaamse regering heeft overigens ooit beweerd dat hij 20.000 nieuwe sociale huurwoningen zou realiseren.

Het pijnlijkste aspect van deze zaak is dat de vele mensen die op een betaalbare woning wachten met dergelijke fantasieën niet zijn geholpen. De minister zou dit gegoochel met termen en cijfers beter achterwege laten en toegeven dat de doelstelling slechts gedeeltelijk zal worden gehaald. Dit zou een hoop onduidelijkheid uit de wereld helpen.

Ik kan me inbeelden dat sommige mensen zich afvragen waar ik dit allemaal haal. Ik baseer me grotendeels op de briefwisseling en op de documenten van het Rekenhof. De mensen van het Rekenhof hebben me trouwens meegedeeld dat ze ermee stoppen. Ze hebben er genoeg van en willen het spelletje niet langer meespelen. Het Rekenhof heeft de minister vaak op de feiten gewezen. Blijkbaar heeft de minister hier geen oren naar en laat elk antwoord op een brief van het Rekenhof maanden op zich wachten.

Ik wil het hier ook nog even over de geplande verkoop van sociale huurwoningen hebben. Momenteel kan een sociale huurder zijn woning enkel aankopen als ze minstens 15 jaar oud is en de sociale-huisvestingsmaatschappij zich met de verkoop akkoord verklaart. De Vlaamse regering wil het aankopen van sociale huurwoningen verder activeren en de huurders een kooprecht verlenen. Mijns inziens zal deze beslissing positieve en negatieve gevolgen hebben.

Het is positief dat de Vlaamse regering op een bestaande behoefte wil inspelen. Die behoefte bestaat overigens al een hele tijd. Heel wat huurders

willen hun sociale huurwoning kopen. De vraag is natuurlijk over hoeveel mensen het gaat. Volgens het kabinet van de minister gaat het om 8.000 tot 10.000 potentiële kopers. De recentste ramingen hebben het evenwel slechts over ongeveer 5.500 kopers.

We zijn allemaal voor de sociale mix. Zowat iedereen heeft dit streefdoel hier al fel benadrukt. Een goede mengeling in onze wijken is en blijft wenselijk. De minister moet evenwel eerlijk blijven, want deze maatregel zou ook negatieve gevolgen hebben.

Er staan momenteel 70.000 mensen op de wachtlijsten. Al die mensen wachten op een betaalbare woning. In bepaalde gevallen gaat het om schrijnende situaties. Het verkopen van deze woningen zou ze uit de statistieken halen. Hoewel de minister een heleboel pipeline-woningen naar voren heeft geschoven, lopen we het risico met minder dan 136.000 woningen te eindigen. Dit zou uiteraard betekenen dat er helemaal geen 15.000 nieuwe woningen zijn bijgekomen. De beter verdienende huurders zullen de woningen kopen, want zij zijn er misschien in geslaagd om spaarcenten aan de kant te zetten. Dit betekent dat de hogere huurgelden zullen verdwijnen.

Ik lees met veel genoeg de artikels in Gazet van Antwerpen van vandaag. De voorzitter van een van de grootste bouwmaatschappijen, de heer Cools, zegt daarin dat solidariteit belangrijk is. We moeten ook kijken naar de leefbaarheid van die socialehuismaatschappijen.

Mijnheer de minister, als morgen de beter bemiddelde huurder zijn woning koopt, zal hij geen hoge huurprijs meer betalen. Vooral de oudere woningen zullen worden verkocht. Dit heeft een dubbel nadeel : de waarde van die woningen is beduidend lager dan van de recent gebouwde panden en de verkoopsopbrengsten voor de maatschappij zullen ontoereikend zijn voor nieuwbouw.

Wanneer is het idee van de verkoop ontstaan ? Mijnheer de minister, uw voorganger stelde vast dat hij het streefdoel van 15.000 woningen niet zou halen en dacht toen aan het verkopen van woningen, waardoor de maatschappijen middelen krijgen om extra woningen te bouwen. Bij de oudere woningen dekt de huuropbrengst meer de kosten dan bij de recente projecten. Hierdoor worden de maatschappijen opgezaagd met nog grotere niet-rendabele investeringen.

Heeren

Mijnheer de minister, over het verkopen van sociale huurappartementen wil ik niet te technisch worden, maar ik nodig u uit om morgen in de 'Silver-top', met honderden woningen, er vijf te verkopen en als socialehuusvestingsmaatschappij werk te maken van uw renovatieproject, met het opstellen van een basisakte en het aanstellen van een syndicus. Ik wil de mensen hun eigenaarsstatuut niet ontzeggen, ik zeg enkel dat dit bij appartementsbouw bijna niet haalbaar is voor de bouwmaatschappijen. Zij hebben nog steeds de verantwoordelijkheid om die woningen te beheren.

Een ander nadeel voor de kopers is dat zij de in het verleden betaalde huurgelden op geen enkele wijze kunnen recupereren. Hierdoor is de investeringskost in de woning zeer hoog. Mijnheer de minister, het is niet mijn gewoonte om enkel kritiek te geven. Ik wil ook denken over alternatieven. Daarom hebben we een voorstel van decreet ingediend dat allicht volgend jaar in de commissie aan bod zal komen.

Ik wil nog twee positieve dingen zeggen. De ondersteuning van particulieren is een apart hoofdstuk. De verzekering gewaarborgd wonen is hierbij positief. Het is een verzekering tegen inkomensverlies, die voormalig minister Peeters heeft opgestart en door u is bijgestuurd. Ook het uitgebreide premiestelsel is een positief element.

Mijnheer de minister, u kunt zich niet inbeelden hoeveel mensen, die denken dat het over een renovatiepremie gaat, ik wekelijks over de vloer krijg. U zou de naam moeten veranderen. Het gaat over een verbeterings- en aanpassingspremie. De mensen denken dat ze een heel huis kunnen renoveren. Ik moet hen dan ontgoochelen en zeggen dat de renovatiepremie jammer genoeg is afgeschaft.

De tijd is te kort om verder in te gaan op de PPS, het sociale huurbesluit, de opgesoupeerde thesauriemiddelen en de achterstallige gewesttegemoetkoming.

Als vijfde minister op rij is het voor u moeilijk om op korte termijn de flaters van uw voorgangers recht te zetten. De voorbije jaren – ik zeg dat met enig cynisme en enige droefheid – waren een gemiste kans voor het woonbeleid in Vlaanderen. Een gemiste kans voor de vele duizenden die wachten op een sociale koop- of huurwoning, en een gemiste kans om de Vlamingen het recht te geven op betaalbaar wonen.

Het is een woonbeleid dat niet zal terug te vinden zijn in de geschiedenisboeken. Ik hoop dat we het zo snel mogelijk kunnen vergeten. (*Applaus bij de CD&V*)

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, het eerste punt van kritiek van mevrouw Heeren ging over de 'pipeline-woningen'. Ik ben hierover altijd heel duidelijk geweest. Eerlijkheid is de gemakkelijkste manier van leven, want het leven is zo al gecompliceerd genoeg. Ik heb heel duidelijk gedefinieerd wat wij daarmee bedoelen. Een dossier maakt drie fasen door voor het een werf wordt en uiteindelijk leidt tot een dak boven het hoofd van een huurder. Vandaag zitten er 1.460 woningen in de aanbestedingsfase, het einde van het dossier dus. Er is een definitief ontwerp voor 1.471 woningen en 2.465 woningen zitten in de fase van het voorontwerp. In totaal gaat het om 5.396 pipeline-woningen. Mevrouw Heeren, u hebt deze benaming uitgevonden, wat natuurlijk leuk is voor de media.

Mevrouw Veerle Heeren : Die hebt u zelf uitgevonden want dit staat in uw beleidsbrief, ik heb dit niet uitgevonden.

Minister Marino Keulen : Ik geef u de statistieken helder en duidelijk, precies zoals ze zijn, zodat iedereen weet waaraan en waaraf. Als ik zeg dat er 1.460 woningen in de aanbestedingsfase zitten, bent u deskundig genoeg om te weten dat dit zeer snel een werf kan worden.

Ik kom tot de maatregel over het verkopen van huurwoningen die door de regering is getroffen op 24 oktober. We hebben een gunstig advies gekregen van de Raad van State. Ik weet dat een aantal maatschappijen eraan denken om een procedure op te starten. Voor ons is het belangrijk de bewoner centraal te plaatsen. Een maatschappij is ook belangrijk, maar het is een instrument om een woonbeleid te realiseren.

Ik ben op 10 juni 2003 in functie getreden. Dagelijks komen er twee soorten van brieven op mijn bureau terecht. De eerste soort gaat over klachten over de leegstandsheffing, die veel mensen slapeloze nachten bezorgt. De maatregel komt nog van de vorige regering. Een tweede soort van brieven komt van huurders die graag een woning zouden kopen maar die bij de maatschappij steeds voor een gesloten deur blijven staan. Omdat mensen ons daar dagelijks over aanschrijven, willen we hierin een doorbraak realiseren en ervoor zorgen dat

Keulen

mensen uit de sociale huursector ook perspectief krijgen op eigendomsverwerving. We hebben er een aantal zeer redelijke voorwaarden aan gekoppeld. De reacties zijn alleszins zeer positief.

Voor het probleem bij de verkoop van appartementen hebben we een deskundige aangesteld. Er zijn problemen zoals de gedeelde kosten, het onderhoud en noodzakelijke renovaties waarbij de solidariteit van alle bewoners moet spelen. De deskundige moet een soort van handleiding uitwerken om dit probleemloos te kunnen laten verlopen zodat iedereen die een appartement koopt, bijvoorbeeld uit de Silvertop-toren, weet waaraan en waaraf. Ik ben trouwens op bezoek geweest in de Silvertop-toren om me op de hoogte te stellen van de situatie.

Ik kom tot de sociale leasing. We hebben ten minste een doorbraak gerealiseerd door van huur naar koop te gaan. Als mettertijd de huur kan worden omgezet in een aflossing van een aankoop, zal ik daar niet tegen zijn.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik heb enkele opmerkingen aangaande de verkoop van de sociale huurwoningen. Het is merkwaardig dat u dit niet koppelt aan inkomensgrenzen. Daarenboven verdwijnen ze uit de grote statistieken. Zeer merkwaardig is dat de Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen vorige week een persconferentie heeft gegeven en heeft aangekondigd dat ze op het ogenblik dat het besluit wordt gepubliceerd, naar het Arbitragehof zal stappen.

De voorzitter : Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, in het begin van deze zittingsperiode stelden we dat we 15.000 nieuwe sociale woningen zouden creëren. Velen geloofden daar niet in. Ze geloofden zelfs niet dat we aan 5.000 woningen zouden komen. Vandaag zijn er echter al meer dan 8.000 gerealiseerd en staan er nog eens meer dan 5.000 op stapel. Mevrouw Heeren had daar kritiek op. Maar voor we woningen kunnen realiseren, moeten er diverse stappen worden gezet, zoals het ontwerp, de bouwvergunning en dergelijke. Dat is een realiteit. Wanneer ze niet op stapel staan, worden ze ook niet gerealiseerd. Toch is gebleken dat deze regering erin slaagt om dit tot een goed einde te brengen. Men stond ook sceptisch tegenover de

publiek-private samenwerking, toen minister Gabriëls die lanceerde. Men vroeg wie in de privé-sector aan een dergelijk systeem zou willen participeren. Welnu, vandaag worden er een tiental projecten opgestart waaraan de privé-sector wel meewerkt en waarin ze investeert. Ook in de privé-sector kan men sociaal geëngageerde mensen vinden.

Een ander positief punt, waarop we al heel lang aandringen, is het recht van huur naar koop van sociale woningen. Hierbij gaat het over de reeds aanwezige huurders. Bij heel wat huurders leefde immers de vrees dat ze uit hun appartement zouden kunnen worden gezet. Neen, het is enkel wat men zelf huurt dat men kan aankopen. De Belg wordt nu eenmaal geboren met een baksteen in de maag. Wij stellen hem in staat dit te realiseren. En ook hier is het niet alleen de publieke sector die meehelpt bij het verkrijgen van leningen en dergelijke. Het zijn niet enkel het Vlaams Woningfonds en de socialekredietvennootschappen die deze kredieten verschaffen : ook privé-instellingen als banken zijn bereid gevonden om leningen te geven aan de minder gegoede burger. De privé-sector wil dus vele Belgen helpen hun droom, het bezitten van een woning, te realiseren.

Dan zijn er nog twee puntjes waarop we al lang hameren. We vragen dat ze zouden worden geëvalueerd en indien nodig afgeschaft. Het eerste punt is het voorkeepsrecht. Ik vind het zeer jammer dat dit instrument nog niet is geëvalueerd. Dat heb ik reeds meermaals gezegd. Vanuit verschillende hoeken in de privé-sector hoor ik de klacht dat dit instrument eigenlijk het aankoopproces vertraagt. De socialehuisvestingsmaatschappijen, de gemeenten en de OCMW's beschikken immers over een periode van 2 maanden, nadat men bij de notaris is geweest, om dat voorkeepsrecht te laten gelden. Bovendien gaan die socialehuisvestingsmaatschappijen, gemeenten en OCMW's die dat recht laten gelden, niet onmiddellijk over tot de realisatie, tot de renovatie en ingebruikname van die woningen. Op sommige plaatsen heeft dit zelfs tot de verkrotting van een hele wijk geleid, daar men erg lang heeft gewacht. Waarom evalueren we dit punt nu eens niet ?

Ook over de leegstand is al veel gezegd, en ik ben blij dat dit eindelijk opnieuw bekeken zal worden. Zeker de tijd voor de renovatie moet worden verlengd. Nu is slechts een periode van 2 jaar toegestaan, maar voor wie de renovatie eigenhandig uitvoert, is die periode veel te kort. Ook de ombudsman zegt in zijn jaarrapport dat er enorm veel bezwaren worden ingediend, en dat bovendien het

Guns

grootste deel ervan wordt ingewilligd. Het is dan ook goed dat dit opnieuw wordt overwogen.

In twee gevallen pleit ik voor bijkomende middelen, althans voor zover er bij de begrotingscontrole budgetten vrijkomen. De meerderheidspartijen hebben een motie van aanbeveling ingediend om geld vrij te maken voor de huurdersbonden, meer bepaald voor hun structurele noden en voor hun problemen van bereikbaarheid en toegankelijkheid. Ook vraagt onze fractie sinds jaren naar de invoering van huursubsidies. We moeten daar weliswaar heel voorzichtig mee zijn, want als ze eenmaal in het leven geroepen zijn, kunnen ze niet zomaar kort daarna weer worden stopgezet. We zijn ons daarvan bewust, wat echter niet wegneemt dat huursubsidies wenselijk blijven.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mevrouw Guns, het klopt dat veel Vlamingen een baksteen in de maag hebben, en streven naar een eigen bezit. Een deel van onze sociale woningen zal nu worden verkocht aan de mensen die daarom vragen. Daarnaast is er echter ook een grote groep van mensen met een zodanig laag inkomen dat ze het moeilijk hebben om rond te komen. Zij zijn op de socialewoningmarkt aangewezen.

We weten dat we meer woningen moeten verkopen dan het aantal waarin we opnieuw willen investeren. Dat zal budgettaire problemen opleveren. Zal er dan voor extra middelen worden gezorgd ? De maatschappijen zullen binnen de drie jaar opnieuw moeten investeren, maar ze zullen onvoldoende middelen hebben om het aantal woningen op peil te houden. Zal de Vlaamse regering volgend jaar voor extra input zorgen, zodat het patrimonium van de maatschappijen niet vermindert, maar gelijk blijft ?

Mevrouw Dominique Guns : Er wordt verkocht tegen marktwaarde. Daarvoor gebeurt er ook een schatting door officiële schatters. Er zal dus niet onder de prijs worden verkocht. Bovendien moeten de huurmaatschappijen, als ze verkocht hebben, opnieuw investeren in nieuwbouw, renovatie en dergelijke. Uiteraard zullen er gedurende een zekere periode minder woningen voorhanden zijn, maar na verloop van twee tot drie jaar zal de situatie gestabiliseerd zijn.

Mevrouw Ann De Martelaer : De woningen die worden verkocht, moeten ten minste tien jaar oud zijn. Er mogen gelukkig geen nieuwe woningen worden verkocht. Dat betekent echter ook dat er onvoldoende geld zal zijn om het niveau te handhaven.

Mevrouw Dominique Guns : Als er wordt verkocht, komt er toch ook geld binnen !

Mevrouw Ann De Martelaer : Dat klopt, maar er moeten drie woningen worden verkocht, om een nieuwe te kunnen zetten. Dat is het gevolg van de grondprijzen en de gestegen bouwkosten. Het is goed dat we verkopen, maar we kunnen dat alleen doen als de Vlaamse overheid extra investeert, zodat het patrimonium op de socialehuurmarkt ten minste gelijk blijft.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Dat is een vrij statische benadering. Huurders worden eigenaars, en daardoor krijgen kandidaat-huurders ook een kans. Die dynamiek is het gevolg van de overgang van huur naar koop. U isoleert echter het probleem van het aantal beschikbare woningen en appartementen.

Er is ook de plicht tot herinvesteren. De Vlaamse overheid moet ook in de toekomst blijven investeren in de sector, gezien ons betrekkelijk aandeel in het totale patrimonium van de sociale wooneenheden. Dat we de privé-wereld bij de zaak hebben betrokken via PPS en CBO heeft een belangrijke impuls tot gevolg. Het instrument van de huursubsidies zal voor een echte doorbraak kunnen zorgen. De lijst van kandidaat-huurders zal korter worden door de mensen onder te brengen op de privé-markt, en daardoor zal een spontane sociale mix tot stand komen.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de minister, als u 30 woningen van de 100 verkoopt, dan houdt u er nog 70 over. Het klopt niet dat de kandidaat-huurders meer mogelijkheden hebben, want in de eerste fase zijn er 30 woningen minder. Ik heb er geen probleem mee dat woningen via PPS worden gebouwd, maar we weten allemaal dat die bestemd zullen zijn voor de middengroep, niet voor de laagste inkomens. We moeten eerlijk durven toegeven dat mensen met lage inkomens niet in PPS-woningen zullen terechtkomen, maar in de oude woningen van sociale huisvesting.

Minister Marino Keulen : Mevrouw De Martelaer, uw logica klopt niet helemaal, want huurders worden eigenaars. Daardoor krijgen kandidaat-huurders nieuwe mogelijkheden en is de toestand niet langer geblokkeerd. Er wordt een dynamiek op gang gebracht die mogelijkheden biedt voor kandidaat-huurders en die aan de huurders het perspectief biedt om eigenaar te worden. We bieden mensen groeikansen aan en dat is toch een afspiegeling van de maatschappij ? Ik begrijp u eerlijk gezegd niet goed. U hebt een vrij statische en bijna conservatieve kijk op de maatschappij. Zelfs binnen de groep sociale huurders kan een dynamiek tot stand worden gebracht en kan aan mensen een groeiperspectief worden aangereikt. Degenen die niet vooruit geraken, moeten we zeker blijven helpen. De overheid zal dus moeten blijven investeren, de privé-wereld moet bij de zaak worden betrokken en het systeem van de huursubsidies moet op touw worden gezet.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, de opmerkingen hebben niets te maken met conservatisme. De verkoop van sociale huurwoningen heeft trouwens altijd al bestaan. U vindt niets nieuws uit. Het enige wat nieuw is, is dat het om een individueel recht van een huurder gaat nl. een kooprecht, dat u geen inkomensvoorwaarden oplegt, dat u de oudste woningen zult verkopen en dat het solidariteitsprincipe dat nu reeds zo broos is, nog meer wordt ontwricht. Vele maatschappijen kunnen het hoofd niet langer boven water houden. Ik ben niet tegen het principe van de verkoop, maar er moet één voorwaarde aan worden verbonden, namelijk dat we de zwaksten in de samenleving geven waar ze recht op hebben nl. een dak boven hun hoofd.

Mijnheer de minister, ik hoor u zeggen dat via huursubsidie zal worden gewerkt. U moet echter wel een beetje zelfrespect aan de dag leggen, want u hebt reeds laten weten dat de huursubsidie een mooi denkspoor is, maar dat de uitvoering ervan in een volgende legislatuur zal moeten gebeuren. U lost het probleem vandaag dus niet op.

Ik hoop dat de bouwmaatschappijen in Vlaanderen erin zullen slagen om het systeem tegen te houden via het Arbitragehof. Het moet worden bijgestuurd en er moet werk worden gemaakt van het aanbod. Hopelijk zullen alle creatieve voorstellen die nu op de tekentafels liggen, over 5 tot 10 jaar worden gerealiseerd.

Minister Marino Keulen : Mevrouw Heeren, ik herhaal nogmaals dat alles afhangt van wie of wat cen-

traal wordt geplaatst : het woonbeleid, de bewoner of de structuur. Voor mij staat de bewoner centraal en is de structuur enkel een instrument om het woonbeleid te voeren. Ik ben uw bondgenoot op het vlak van de solidariteit. Nog nooit eerder heeft een regering meer in huisvesting geïnvesteerd als tijdens deze legislatuur. U kunt de gegevens over de vorige legislatuur heel makkelijk opzoeken. Het verschil staat buiten kijf.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik probeer om altijd te waken over de waarde van de geschiedenis. Ik moet de minister dan ook een beetje tegenspreken. Ik heb immers nog een andere periode gekend toen meer werd geïnvesteerd. Ik heb toen ellenlange interpellaties gehouden. Naderhand waren er trouwens enige problemen om de kosten op te vangen. Ik breng hulde aan iedereen die zich in het verleden heeft ingezet voor deze zaak. Als ik mijn jongere collega's bezig hoor, krijg ik het soms een beetje moeilijk. Zij hebben de tijd niet meegemaakt toen woningen niet verkocht raakten. De collega van CD&V heeft geen gelijk over de openstelling. Ik herinner me een minister die zich daartegen verzette.

Wat hier steeds naar voren komt, is het gemis aan fondsen. Dat is niet nieuw. Zolang de sociale woningen bestaan, is er te weinig geld. Wat hier nog niet aan bod gekomen is, zijn de maatregelen voor een sociale mix. Ik durf in alle bescheidenheid te zeggen dat ik veel ervaring heb met sociale woningen. In mijn streek werd een gezonde verkooppolitiek gevoerd.

De huurders konden hun huizen aankopen in tijden van lage rentevoet. Bovendien hebben we altijd fondsen gecreëerd om een sociale politiek te voeren. We zijn daar allemaal mee begaan. U twijfelt daar misschien aan, mevrouw De Martelaer, maar ik wil zo veel mogelijk sociale woningen. Ik wil zo veel mogelijk mensen een dak boven hun hoofd geven. Ik wil dat dit op een efficiënte manier gebeurt.

We kunnen geen huizen bouwen zonder geld. De middelen van de bouwmaatschappijen zijn beperkt. We moeten op een gezonde wijze, met de nodige reglementering en knowhow te werk gaan. Dat zal ten goede komen van de mensen die vandaag niet aan de bak komen. We mogen niet uit het oog verliezen dat zeer veel mensen niet in staat zijn om een sociale woning te verwerven. Dat heeft te

Vermeiren

maken met een gebrek aan fondsen, maar ook met ruimtelijke ordening.

In mijn streek worden nu veel woningen geweigerd omwille van de sociale mix en andere omstandigheden. Dat mag niet blijven duren. Er moet een nieuw beleid komen, gestoeld op de ervaringen uit het verleden. In vele gemeenten lukt dat al. Daar verloopt de koop en verkoop van sociale woningen op een zeer goede wijze. Ik nodig de commissieleden uit om daar op bezoek te gaan.

Het stoort me dat sommigen de innovatieve maatregelen op zo'n negatieve wijze benaderen. Dat komt niet ten goede aan de bouwmaatschappijen die staan te popelen om initiatieven te nemen. U beweert dat de verkoop van woningen een verlies aan mogelijkheden betekent. Dat klopt niet ! In een overgangperiode moeten die woningen zo snel en efficiënt mogelijk worden vervangen.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Wij zijn niet tegen de verkoop van woningen, mijnheer Vermeiren. U wilt die verkochte woningen op korte termijn vervangen. Ik wil zeker op bezoek gaan bij de bouwmaatschappijen, maar eigenlijk moeten we dat werk hier doen. We moeten hier uitzoeken hoe ons huisvestingsbeleid eruit gaat zien. Daar hoor ik weinig over. Huisvestingsmaatschappijen konden in het verleden woningen verkopen. Ze hebben altijd verkocht in de mate dat ze hun patrimonium zelf beheerden. Sommige woningen waren ze liever kwijt dan rijk omwille van de slechte ligging of het lage rendement of de sociale mix.

Het systeem is nu omgedraaid. Nu heeft de huurder een recht. Daardoor kunnen de maatschappijen hun patrimonium niet meer beheren als een goede huisvader. Er zijn tegenspelers en daarover zijn vragen te stellen.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer Vermeiren, ik deel volmondig uw zienswijze en uw mening. De grote wijziging vandaag is dat het nu gaat over een individueel kooprecht van een individuele huurder. Vroeger had de bouwheer die autonomie. Mijnheer de minister, waarom zou ik als CD&V-lid er tegen zijn dat mensen eigenaar kunnen worden ? Mijn partij heeft de voorbije 100 jaar in die zin geïnvesteerd. Dat is de reden waarom er vandaag

maar 5 tot 6 percent sociale huurwoningen worden gebouwd. Ik ben de eerste om dat te beamen.

Mijnheer Vermeiren, we moeten ons afvragen hoe dikwijls de overheid geld stopt in woningen. De sociale huurwoning wordt gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap. Mensen wonen daar 15 tot 20 jaar in, daarna wordt de woning verkocht. Er is ook een sociale koopsector die koopwoningen bouwt, die niet gefinancierd zijn door de Vlaamse overheid. De sector krijgt wel een tegemoetkoming van de Vlaamse overheid via gesubsidieerde leningen. Als die 2 mechanismen met elkaar worden vergeleken, vraag ik me af of dit een voorbeeld is van goed rentmeesterschap van de Vlaamse overheid. Er kan heel veel worden gezegd over de verkoop van sociale huurwoningen, maar ze zullen verdwijnen uit de statistieken. Kom me over 5 jaar niet vertellen dat die woningen toch nog in de statistieken zitten.

De voorzitter : Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns : Mevrouw De Martelaer, u zegt dat de SHM's in het eerste jaar woningen aan- en verkopen en dat we dan een daling krijgen. Na de bouw van de 15.000 bijkomende sociale woningen zal de overheid niet stilzitten. Eerst zal er een kleine vooruitgang zijn, en na 3 jaar zal het aantal verdubbelen. Er zijn de nieuwe woningen die verkocht zijn, plus die die de overheid zelf realiseert. Deze regering heeft geïnvesteerd in nieuwbouw en in bijkomende sociale woningen. De mensen die een woning kunnen aankopen, moeten die mogelijkheid ook krijgen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : De maatschappij moet proberen de sociale status van de mens op te drijven. De geschiedenis van het liberalisme, het socialisme en de christen-democratie bewijst dat. Gedurende decennia is daar veel werk van gemaakt.

Maar op een bepaald moment moet men ook durven het geweer van schouder te veranderen. Wanneer men echter iemand de kans wil geven om een sociale status te verwerven, dan moet men ook de waarheid onder ogen kunnen zien. Er zijn mensen die met hun eigen handen en vernuft proberen hun woning en status te verbeteren. In tijden van lage rentevoeten is dat mogelijk omdat de afbetalingen niet hoger liggen dan de huurgelden die ze moeten betalen. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de inspanningen die zijn gedaan door vori-

Vermeiren

ge regeringen inzake lage BTW-rentes van 6 percent.

Al deze zaken moeten aan elkaar worden gekoppeld met het oog op één doelstelling : vanuit de liberale, socialistische en christen-democratische gedachte moeten we trachten de status van mensen te verbeteren. Als we dat kunnen realiseren en tegelijkertijd nieuwe fondsen kunnen creëren voor andere sociale woningen, dan heeft deze regering goed werk geleverd.

De voorzitter : Dit is een onderwerp waarover we lang kunnen discussiëren. Wat het aantal woningen betreft, wil ik nog iets toevoegen aan deze discussie.

Stel dat we 200 sociale huurders hebben en de socialewoningmaatschappij beschikt over 100 sociale huurwoningen. Ze verkoopt er 30 en houdt er dus nog 70 over. Die 30 woningen zijn slechts voldoende om er bijvoorbeeld opnieuw 25 aan te kopen. Dat betekent dat het patrimonium tijdelijk wordt verminderd tot 95. Van die 200 sociale huurders blijven er dus nog 170 over. Als we daar die 95 nog eens aftrekken, dan blijven er nog 75 over. Er wordt met andere woorden meer gedaan dan in die eerste fase. De spanning is bij de vragers vermindert. Anderzijds is het natuurlijk ook zo dat het aantal sociale huurders in die tussentijd aangegroeid zal zijn. De overheid zal dus moeten blijven investeren.

De heer Joris Van Hauthem (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, toen ik de beleidsbrief inzake het beleid over de Vlaamse rand onder ogen kreeg, dan had ik een beetje een déjà-vu-gevoel. De beleidsbrief van dit jaar had net zo goed de beleidsbrief van 2000-2001, 2001-2002 of 2002-2003 kunnen zijn. Die beleidsbrief verschilt ook in bijna niets van de beleidsnota die gewezen minister Anciaux in januari 2000 aan dit Vlaams Parlement heeft voorgesteld. Doorheen die beleidsnota en de opeenvolgende beleidsbrieven loopt wel één rode draad. Het is de rode draad van de volslagen desinteresse van de Vlaamse regering voor de rand en van het volslagen non-beleid van de Vlaamse regering in de rand.

We hadden dit eigenlijk kunnen voorspellen toen men bij het aantreden van paars-groen in 1999 bij de verdeling van de bevoegdheden over de verschillende excellenties, gewoon vergeten was om het randbeleid aan iemand toe te wijzen. Uiteindelijk heeft men daar minister Anciaux voor aange-

steld die dan vlug een beleidsnota in elkaar heeft geflanst. Bij de voorstelling daarvan gaf hij overigens grif toe dat het eigenlijk maar een mager beestje was. En tijdens al die jaren is het een mager beestje gebleven. Sinds het actieplan van de vorige Vlaamse regering is er eigenlijk, op het opstarten van het Bruegelproject na, weinig of niets gebeurd. Er is een volslagen desinteresse, er wordt een non-beleid gevoerd door de Vlaamse regering.

Mijnheer de minister, het trieste hoogtepunt van dat non-beleid werd bereikt toen u bij de bespreking van de beleidsbrief in de commissie verklaarde dat u in feite machteloos staat. Uw eerlijkheid – en ik bedoel dat niet denigrerend – siert u. De constructie van een 'Randminister' heeft gefaald. U hebt zelfs gezegd dat het onzinnig is een minister een bevoegdheid te geven zonder dat hij autonoom over budgetten kan beslissen en voor alles en nog wat bij iedereen moet aankloppen.

Kortom, u hebt eigenlijk het failliet van het Randbeleid toegegeven. U hebt gesteld dat de zogenaamde horizontale bevoegdheid absoluut onwerkbaar is. Het siert u dat u dit hebt toegegeven. Daarmee geeft u echter ook toe dat het Randbeleid heeft gefaald.

Geachte collega's, ook zonder autonome budgetten hadden de twee opeenvolgende ministers en de Vlaamse regering echter heel wat kunnen realiseren. Ze hebben verzuimd dat te doen. We hebben al regelmatig gezegd dat de omzendbrief-Peeters met voeten wordt getreden. Wat gebeurt er op het politieke vlak ? Vrijwel niets !

Het is toch godgeklaagd dat besturen van de zes faciliteitengemeenten nog altijd Nederlandsonkundige leerkrachten kunnen blijven benoemen in het basisonderwijs. Hoe is het mogelijk dat we jaarlijks op een correcte en gulle manier meer dan 400 miljoen frank aan het Franstalig onderwijs geven, en zo dus de verfransing subsidiëren, terwijl het probleem van de taal- en pedagogische inspectie, het probleem van de CLB's maar niet opgelost raakt ? Waarom komen wij braaf onze verplichtingen na terwijl anderen dat niet doen ? Hoe is het mogelijk dat diezelfde gemeentebesturen in de sectoren Tewerkstelling, Cultuur en Jeugd al jaren de uitvoering van Vlaamse decreten kunnen blijven saboteren zonder dat daar een politieke sanctie aan vast hangt ?

En als er dan al een degelijk initiatief wordt genomen, zoals die in verband met de studie van professor Boes, die juridisch goed onderbouwde voorstellen doet om het straatbeeld te vernederlandsen,

Van Hauthem

dan komt de Vlaamse regering in de beleidsbrief niet verder dan de even laconieke als zielige mededeling dat de zaak zal worden bekeken.

Dit zijn maar een paar voorbeelden. Ik zeg niet dat minister Van Grembergen zelf daar verantwoordelijk voor is. Ik zeg wel dat er een complete desinteresse is vanwege de Vlaamse regering voor de specifieke problemen van de Rand. Men slaagt er zelfs niet in om het probleem inzake Ring-TV op te lossen. De Vlaamse regering weigert Ring-TV te benaderen vanuit de specifieke situatie in de Rand. We moeten gaan aankloppen bij de minister van Media, bij de minister van Economie.

Wat in Brussel voor TV-Brussel werd gedaan, is niet mogelijk voor Ring-TV. Men houdt dus geen rekening met de specifieke situatie van de Rand. Dat is schrijnend. Het tekent ook de mentaliteit van de Vlaamse regering. Hetzelfde kan worden gezegd over het feit dat het vinden van een woning voor Vlamingen alsmáar moeilijker, want duurder, wordt. Vlabinvest is een fiasco. Er is geen woonbeleid ten aanzien van de Rand.

De Vlaamse regering is blijkbaar weinig geïnteresseerd in de Rand. Mijnheer de minister, daarmee viseer ik u niet. U hangt echter wel af van uw collega's. Ook de media interesseren zich nog nauwelijks voor de materie. Als ik iets over de Rand wil vernemen moet ik niet meer De Standaard – dé referentiekraant – lezen, maar wel Le Soir of La Libre.

Intussen gaat de verstedelijking en de daarbij horende internationalisering, de vervreemding, de verfransing, onverminderd voort. De uitbreiding van de EU zal daar geen goed aan doen.

Het wordt natuurlijk helemaal te gek wanneer Vlaanderen zelf de verstedelijking van de Rand aanmoedigt. Dat is wat aan het gebeuren is in het ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant. Met verbijstering lezen we in dat ontwerp dat de gemeenten rond het Brussels Gewest geselecteerd worden als Vlaams stedelijk gebied. Naast de zes faciliteitengemeenten gaat het om Dilbeek, Machelen, Diegem, Vilvoorde, Tervuren en Hoeilaart. Hoe masochistisch moet men zijn om het idee van 'le très grand Bruxelles' niet langer te bestrijden met de groene Vlaamse Gordel, maar om 'le très grand Bruxelles' zelf in de praktijk te brengen?

Alle bossen en kastelen tot 25 kilometer rond Brussel worden in het ontwerp bestempeld als een

onderdeel van de Brusselse verstedelijkte rand. Dit is waanzin en die komt niet langer van de Brusselse francophonie die Brussel altijd al groter heeft gezien dan het carcan van de negentien gemeenten, maar die komt van de Vlaamse bewindvoerders. Mijnheer de minister, als u alsnog bereid bent om nog iets van uw beleid te maken, dan kan u dat door de provincie Vlaams-Brabant duidelijk te maken dat deze waanzin moet stoppen. U moet uw collega van Ruimtelijke Ordening aansporen om het RSV op dat punt te herzien. De rand kan er alleen maar wel bij varen.

Mijnheer de minister, uw beleidsbrief en de bijbehorende begroting zijn zo deprimerend dat we de begroting absoluut niet kunnen goedkeuren. (*Applaus bij het Vlaams Blok*)

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, in het kader van mijn directe functionele bevoegdheden inzake landschappen, monumentenzorg en erfgoedlandschappen, worden er op het terrein volop beslissingen genomen. Aan een deel van uw bekommernissen wordt tegemoetgekomen.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de beleidsbrief ambtenarenzaken kreeg in de commissie geen opmerkingen, omdat de oppositie afwezig was wegens de discussie over de kastoestand van de Vlaamse Gemeenschap. Ik wil gebruik maken van mijn tijd om even de aandacht te vestigen op dat thema, gezien het belang van het ambtenarenbeleid.

Vlak voor het zomerreces keurde het Vlaams Parlement het kaderdecreet bestuurlijk beleid en het decreet op de strategische adviesraden goed. Daarmee werd de decretale basis gelegd voor de groots opgevatte hervorming van de Vlaamse overheidsdiensten. De vraag is echter of de regering het tijdspad dat zij zichzelf heeft opgelegd zal kunnen aanhouden. Zit de regering inzake de hervorming nog op schema? Wat komt er nog van in huis?

Het comptabiliteitsdecreet – het sluitstuk van deze hervorming – heeft het parlement nog niet bereikt en de oprichtingsdecreten voor de verzelfstandigde agentschappen bevinden zich nog in de voorontwerpfase. Nochtans werd oorspronkelijk vooropgesteld dat deze voor 1 januari 2004 zouden zijn

Van der Poorten

goedgekeurd. Onnodig te zeggen dat deze vervaldatum niet zal worden gehaald. De eventuele behandeling van deze oprichtingsdecreten zal ten vroegste volgend voorjaar kunnen gebeuren.

De vraag is maar of dergelijke zaken een paar maanden voor de verkiezingen nog met de nodige sereniteit kunnen worden behandeld. Welke timing stelt de minister voor voor de verdere behandeling van de oprichtingsdecreten ? Wanneer zal het comptabiliteitsdecreet bij het parlement worden ingediend ? Sommigen beweren dat dit naar 1 januari 2007 zou worden verschoven. De regering blijkt er aldus al rekening mee te houden dat de verdere implementatie van het BBB vertraging zal oplopen.

Overigens is het moeilijk te voorspellen in welke mate een volgende regering de BBB-oefening zal voortzetten. Het verhaal van de Copernicus-hervorming – de al even ambitieuze hervorming van de federale overheidsdiensten – heeft immers aangetoond dat er niet eens een coalitiewissel nodig is om bepaalde plannen, waaraan vele miljoenen aan studie bureaus besteed werden, van de ene dag op de andere in de prullenmand te doen verdwijnen. Tot vandaag heeft dat nog niets opgeleverd. Geheel niets.

Een degelijke en efficiënte werking van de administratie is nochtans essentieel voor het regeringsbeleid. Dat betekent niet alleen dat de organisatie van de overheidsdiensten optimaal moet zijn, maar ook dat er tussen regering en administratie vertrouwen en wederzijds respect heerst. Op dat vlak is er de jongste tijd wel een en ander misgelopen. Wanneer ik de uitspraken van de gewezen minister-president over de Vlaamse administratie hoor, dan vraag ik mij af op wat hij zich eigenlijk baseert om dat te zeggen. Wanneer de Vlaamse minister van Financiën – hij heeft nadien wel ontkend dat hij het was die deze uitspraken heeft gedaan – het heeft over de recepties en de plezierreisjes van de ambtenaren, dan is er van een goede werkrelatie geen sprake. Van de minister van Ambtenarenzaken kan worden verwacht dat hij dergelijke aanvalen op zijn personeel niet duldt. Er is van hem evenwel geen enkele reactie bekend.

Wanneer wij het personeelsbestand van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bekijken, stellen wij vast dat er op 30 juni 2003 12.991 personeelsleden in dienst waren. Dat zijn er 2.000 meer dan in 1996. Vanwege de moeilijke financiële situatie van de Vlaamse overheid besloot de regering

nu evenwel tot een bevrozing van het aantal ambtenaren. Er mogen er geen meer bijkomen tenzij dat gebeurt in het kader van naar Vlaanderen overgedragen bevoegdheden. Gezien de bijzonder bescheiden dadendrang van de huidige meerderheidspartijen op het vlak van de staatshervorming is de kans op bijkomende bevoegdheden evenwel bijzonder klein, om niet te zeggen onbestaande. Ik verneem ondertussen dat er een tekort dreigt te ontstaan aan personeel van lagere uitvoerende niveaus, zoals onderhoudspersoneel en boswachters, waarover al zo veel beloften zijn gedaan maar die niet aangeworven worden.

Het krediet bestemd voor salarissen en toelagen voor het personeel bevat geen middelen voor de stijging van het vakantiegeld en voor de 1 percent salarisverhoging voor de niveaus C en D. De minister stelt dat hij bij de opmaak van de begroting 2004 de nodige middelen daarvoor niet heeft verkregen. Betekent dit dat de regering heeft besloten om de afgesloten sectorale akkoorden hieromtrent niet te honoreren ? Hoe is dat aan de personeelsleden meegedeeld ? Merkwaardig wordt het wanneer blijkt dat de VOI's en de DAB's wel de nodige middelen hebben ontvangen om deze akkoorden te honoreren. Hoe verklaart de regering de verschillende aanpak ?

Het ambtenarenbeleid is een zeer belangrijk beleidsinstrument, een belangrijke component, waarbij onze ambtenaren zorgen voor de voorbereiding, concipiëring en uitvoering van het Vlaams beleid. Vandaag blijven ze verweesd achter. De minister heeft verwarring onder het ambtenarenkorps gesticht. Onze ambtenaren verdienen beter, veel beter ! (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : De oprichtingsdecreten worden een na een aan de Raad van State overgemaakt. Zodra ze zijn teruggezonden, worden ze een voor een aan het parlement bezorgd en in de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken behandeld. De maanden februari en maart zullen dus zware maanden worden, want dan zal daarover in het parlement worden gediscussieerd.

Wat de stijging van het personeel betreft, heeft hij gelijk. Het heeft te maken met het feit dat men het nodig achtte om bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap hooggekwalificeerde mensen aan te nemen.

Er zijn in het kader van de bevoegdheidsopdrachten ongeveer 900 personeelsleden bij gekomen. Het gaat dus niet alleen om aanwervingen. Bovendien zullen de sectorale akkoorden worden gehonoreerd.

De voorzitter : De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil het hier graag even over Brussel hebben. Er zijn drie zaken die ik zowel horizontaal als verticaal wil beklemtonen. Het Brussels hoofdstedelijk beleid dat nu wordt gevoerd, is een verticaal beleid, dat uitgaat van de bevoegdheid van de minister-president en rechtstreeks naar het terrein gaat. Met horizontaal beleid bedoel ik de materies betreffende de gemeenschapsaangelegenheden die bij de andere Vlaamse ministers thuishoren. Naast de oplossing over de beperkte voorrang in het gelijke-onderwijskansendecreet, die decretaal vanaf 1 januari in het Vlaams Parlement zal worden ingeleid, blijft ook het voorrangbeleid Brussel aan de orde en krijgt deze speciale omkadering die in de Vlaamse Brusselse scholen een antwoord moet bieden aan de uitdagingen die zich daar voordoen de nodige aandacht.

In de welzijnssector zal de zorgverzekering in Brussel eindelijk van de grond komen. Technisch was het al het geval. Bij gebrek aan voldoende Vlaamse zorgvoorzieningen in Brussel was het echter moeilijk realiseerbaar. Nu zal geval per geval met individuele biocommunitaire instellingen worden onderhandeld om de Vlaamse zorgverzekering ook in Brussel operationeel te maken.

Op cultureel gebied loopt het beleid op kruissnelheid. Er zijn de welbekende gemeenschapscentra en de grote instellingen als de Ancienne Belgique, de Beursschouwburg of de KVS. De minister-president heeft nu ook – ik veronderstel in overleg met de minister van Cultuur – het overbruggingskrediet voor het Flagey-gebouw goedgekeurd. We zijn op de goede weg.

Bij het begin van de legislatuur heeft de regering gesteld dat zij zich wilde richten op 300.000 Brusselaars. De meesten van hen zijn Nederlandstalig, maar sommigen willen gewoon een band behouden of creëren met het Nederlands. Dat is een belangrijk politiek statement. Wij zijn daar nog niet aan toe. Deze legislatuur heeft wel een belangrijke vooruitgang geboekt.

Aangaande het hoofdstedelijk of verticaal beleid van de minister-president sta ik stil bij het belang

van het Huis voor het Nederlands in Brussel. Dat zal zich op korte termijn bezighouden met het stroomlijnen van de taallessen, zowel kwantitatief als kwalitatief. De taalpromotie is een bijkomend spoor. We zullen de eerste resultaten na de zomer kunnen evalueren. Het zal de mogelijkheid bieden om het Nederlands op een aangename manier te promoten en het Nederlands aan veld te doen winnen.

Wat de medische zorgen aangaat, zullen in de loop van het komende jaar de eerste resultaten van het virtuele Vlaamse zorgnetwerk bekend zijn. Daarin zal iedereen die in de medische wereld actief is, bijeengebracht worden zodat de patiënten binnen en buiten Brussel een gemakkelijke toegang tot zorg zullen krijgen. In het verlengde van het verzoekschrift over de Vlaamse ziekenhuizen dat we tijdens de vorige plenaire vergadering hebben besproken, is het de bedoeling zelf verder in medische infrastructuur te investeren.

Ik kan nu nog niet zeggen over welke infrastructuur het precies zal gaan. Momenteel krijgt een haalbaarheidsstudie over dit onderwerp een eerste, embryonale vorm. De minister-president voert gesprekken met de VUB. Deze gesprekken kunnen uiteraard worden uitgebreid. Een medisch zorgcentrum van huisartsen is de minst verregaande infrastructuurvoorziening. Een polykliniek is al iets ruimer. Een dagkliniek gaat zelfs nog een stuk verder. Momenteel wordt nagegaan of op korte termijn bijkomende Vlaamse medische infrastructuur in Brussel kan worden ingeplant.

Wat het hoofdstedelijk beleid van de Vlaamse regering betreft, wil ik hier nog even stilstaan bij de hoge vlucht die de VZW Onthaal en Promotie Brussel heeft genomen. Het doel van deze nabij het Muntplein gevestigde VZW is het overwinnen van de koudwatervrees van Brussel bij de Vlamingen die hierbij wat hulp nodig hebben.

Ik kan iedereen de website van deze VZW, te vinden op het adres www.opbrussel.be, aanbevelen. Aangezien hier bijna niemand meer aanwezig is, geldt deze aanbeveling vooral voor de Vlaamse volksvertegenwoordigers die de verslagen van de plenaire vergaderingen lezen.

Deze website maakt duidelijk dat in Brussel een ongelooflijk gamma aan activiteiten wordt ontplooid. Er is voor elk wat wils. Individuen, kleine en grote groepen komen aan bod. Hoewel dit aanbod steeds meer bekendheid verwerft, breng ik het nog even onder de aandacht omdat ik vind dat er ook hier wat meer ruchtbaarheid aan mag worden

Gatz

gegeven. Ik ben namelijk van mening dat de mensen van Onthaal en Promotie Brussel ongelooflijk goed werk leveren.

Mijns inziens, hebben we een positieve carroussel op gang gebracht. Via het hoofdstedelijk verticaal beleid initiëren we een aantal initiatieven. Zodra die initiatieven tot wasdom zijn gekomen, vinden ze meestal een plekje in het horizontaal beleid van de Vlaamse regering. Hoewel er nog veel werk aan de winkel is, mag het hoofdstedelijk beleid van deze Vlaamse regering wel degelijk worden gezien. *(Applaus bij de VLD, CD&V en Spirit)*

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn drie minuten spreektijd aan de Vlaamse Rand besteden. De laatste beleidsbrief van deze legislatuur bevestigt immers nogmaals dat de huidige Vlaamse regering ten aanzien van de Vlaamse Rand geen beleid voert.

De beleidsbrief omvat een evaluatie van het zogenaamde nieuwe actieplan voor de Vlaamse Rand. Van een concrete invulling, met een inbreng binnen hun eigen bevoegdheidsdomeinen van alle leden van de Vlaamse regering, valt evenwel niets te merken. De beleidsbrief verwijst overigens nergens naar een maatregel van een ander minister van de Vlaamse regering die in een globaal Vlaams beleid ten aanzien van de Vlaamse Rand kadert.

Tijdens de begrotingsbesprekingen in de commissie heeft minister Van Grembergen zelf verklaard dat het horizontaal beleid een mislukking is. Niet enkel het zogenaamde actieplan slabakt. Van het door toenmalig Vlaams minister Anciaux als visionair omschreven Breughelproject blijft enkel de culturele programmatie over. Het plan om een groene gordel rond de hoofdstad uit te bouwen, is in rook opgegaan. Minister Van Grembergen heeft daarnet verklaard dat er misschien ergens iets in de pipeline zit.

Minister Paul Van Grembergen : Het gaat hier niet over zaken die zich nog in de pipeline bevinden. Er zijn op dit vlak al een aantal beschermingsbesluiten genomen. De genomen beslissingen worden momenteel volop uitgevoerd.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Dit is tijdens de commissiebesprekingen niet aan bod gekomen. Hoewel

het oorspronkelijk misschien visionair was, is het Bruegelproject nog steeds niet geconcretiseerd.

Ook in 2004 zal de Vlaamse regering geen initiatieven nemen die aan de meest dringende noden van de Vlamingen in de Rand beantwoorden. Betaalbare woningen zijn een goed voorbeeld van deze prangende noden. De eigendomsverwerving van de jonge gezinnen in de Rand blijft erop achteruitgaan.

Dit gebeurt in heel wat randgemeenten, maar de toestand is het ergst in de faciliteitengemeenten. Daar daalt het aantal jonge Vlaamse gezinnen schrikbarend. Het enige wat de Vlaamse regering ondertussen doet, is Vlabinvest doorlichten.

De resultaten van die doorlichting circuleren ondertussen, maar het blijft voor ons volstrekt onduidelijk wat uw visie is.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mevrouw Grouwels, ik zou graag uw bronnen kennen. U hebt het over statistieken en over wat ze bewijzen. Wat u zegt, interesseert me enorm, maar ik zou graag uw bronnen kennen, dan kan ik ze namelijk ook raadplegen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik ga voort op wat de mandatarissen uit de faciliteitengemeenten ons aanreiken.

De heer Francis Vermeiren : Welke mandatarissen zijn dat ?

Mevrouw Brigitte Grouwels : Het zijn Vlaamse mandatarissen.

De heer Francis Vermeiren : Het was niet mijn bedoeling om u te onderbreken. Ik zou gewoon uw bronnen willen kennen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Zelfs het Vlaams Parlement kan niet rechtstreeks de bevolkingscijfers van de faciliteitengemeenten inkijken. We betreuren die absurde situatie. Ik heb echter gesprekken gehad met Vlaamse mandatarissen die de situatie zeer goed kennen.

De heer Francis Vermeiren : Mevrouw Grouwels, weet u waarom ik u deze vraag stel ? Er zijn natuurlijk negatieve aspecten waaraan de regering en de minister iets moeten doen. Mij stoort het echter dat wij Vlamingen ons altijd negatief uitlaten over

Vermeiren

onze rand, onze jongeren, de prijsvorming en heel wat andere zaken.

Ik beschik wel over statistieken en over gegevens. Op bepaalde plaatsen heb ik een groei van het aantal jonge mensen vastgesteld. Ik kan u daarover slides en bronnen bezorgen.

Ik kan niet dulden dat de negatieve taal die wij Vlamingen altijd spreken, slecht wordt vertaald, en dat die negativiteit op een bepaald ogenblik negatief begint in te werken op het geheel. Ik heb alle begrip voor liefst positieve kritiek, maar dat zal wel aan mijn geaardheid liggen. Ik heb echter nog meer begrip voor positieve inbreng en voor voorstellen die tot verbetering kunnen leiden. Indien er cijfers worden geciteerd, ken ik dus graag de bronnen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik vind het jammer dat er steeds minder Vlaamse mensen in de rand wonen, maar wat ik aanklaag, is het gebrek aan beleid om iets aan een aantal negatieve evoluties te doen.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels, uw tijd is om.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik ben onderbroken.

De voorzitter : Uw tijd was daarvoor reeds op.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik heb mijn tekst getimed. De timer stond hier trouwens al niet meer op 3 minuten toen ik begon.

Mijnheer de voorzitter, ik heb de debatten meege maakt. Er zijn nog mensen die langer hebben gepraat dan de hun toegemeten tijd. Ik zal gewoon in vogelvlucht de andere punten overlopen waarop we kritiek hebben.

Ik vind het niet normaal dat u de tijd die ik gebruik om te antwoorden op kritiek vanuit de zaal, meerekent.

De voorzitter : Zo gaat het bij iedereen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Er gebeuren te weinig inspanningen in verband met het huisvestingsbeleid en het grondbeleid in de rand. Er moet een breed huisvestingsbeleid worden gevoerd in de rand. Daarvoor zijn veel extra middelen nodig. De Vlaamse Wooncode moet in overleg met de provincie Vlaams-Brabant worden toegepast. Dat past allemaal in ons positief voorstel voor een woonbeleid in de rand.

We blijven ook op onze honger zitten in verband met de studie-Boes over de vernederlandsing van het straatbeeld. Zelfs de gewestwegen hebben nog tweetalige straatnaambordjes. Er is nog altijd geen structurele oplossing voor Ring-TV.

Er is geen sprake van een echt onthaal- en integratiebeleid, gericht op de anderstaligen en de internationale gemeenschap. We slagen er niet in die mensen direct te bereiken, maar dit is wel noodzakelijk.

Er is geen oplossing voor de pedagogische inspectie in de Franstalige faciliteitenscholen. De minister van onderwijs is vragende partij om dit te bespreken binnen het Overlegcomité. Hoe lang moet de Vlaamse regering vragende partij blijven voor er conclusies worden getrokken ?

Er wordt in de Rand onvoldoende opgetreden tegen de Franse Gemeenschap die, met het tijdschrift Carrefour en de subsidiëring van vieringen, twist blijft zaaien.

We betreuren dat er tijdens deze legislatuur geen coherent beleid is gevoerd. Dit is niet alleen te wijten aan de laatste minister, maar er is geen lange-termijnbeleid gevoerd voor de Rand en de faciliteitengemeenten. Dit is de oorzaak van een aantal problemen op het terrein.

Waarom is er zoveel schroom bij de Vlaamse regering ? Er zijn partners : de provincie Vlaams-Brabant en de lokale Vlaamse mandatarissen kunnen mee het beleid gestalte geven. We hebben de indruk dat de Vlaamse regering de Vlaamse Rand opgeeft. De minister heeft zelf gezegd dat de bevoegdheid voor de Vlaamse Rand maar een doekje voor het bloeden is. De voorbije 5 jaar is enkel een non-beleid gevoerd. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : Mevrouw Grouwels, er waren u 3 minuten toegemeten, maar u hebt 7 minuten en 15 seconden kunnen spreken. U mag niet klagen. Ik raad u aan om volgende keer bij uw fractie meer minuten af te dwingen.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, met mijn bevoegdheid voor de bestuurlijke organisatie zorg ik ervoor dat de taalwetgeving correct wordt uitgevoerd, zonder enige nuancering. Wet is wet.

Van Grembergen

In het kader van mijn culturele verantwoordelijkheden worden alle initiatieven van Vlamingen in de faciliteitengemeenten gesteund.

Mevrouw Grouwels verwijst naar een aantal pregnante problemen. Voor het huisvestingsbeleid geef ik toe dat we vrij moeilijk kunnen reageren op maatschappelijke evoluties. Het is niet gemakkelijk om er vanuit de overheid greep op te krijgen. Als de indruk wordt gewekt dat dit wel gemakkelijk kan, is dit bedrog tegenover de gemeenschap.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, ik zeg niet dat het huisvestingsbeleid gemakkelijk is, maar er zijn wel mogelijkheden. Ik wil graag bijdragen tot het vinden van creatieve antwoorden op de problemen, maar de wil moet aanwezig zijn om in de faciliteitengemeenten die problematiek aan te pakken. Dit mag niet beschouwd worden als een gewoon probleem dat in heel Vlaanderen rijst. We moeten in de faciliteitengemeenten en de Rand rond Brussel een specifiek beleid voeren.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.13 uur.*
